MINN. HISTO. SOCIE.

„Tēvynē" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pētnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystēse $2.00
„TĒVYNĒ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

TĒVYNĒ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tēvynē"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĒVYNĒ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 1 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. — New York, N. Y., Sausio (January) 5, 1934. — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. — Vol. XXV

Roosevelto Planas Taikai

Rumunijoj Paskelbtas Karo Stovis

Potvinis Los Angeles'e

ROOSEVELTO PLANAS TAIKAI.

Washington, D. C. — Gruodžio 29 dieną minēta prez. velionio Woodrow Wilson gimtadienio sukaktuvēs. Šioje pramogoje prez. Rooseveltas pasakē kalbą, kurioje prisiminē ir apie pasaulinę taiką bei patiekē tos taikos vykinimui savo planą. Jis taipgi pareiškē, kad Tautų Sąjunga esanti gera taikos palaikymui atrama, bet nēra pasaulinēs taikos tinkama struktura. Ponas Rooseveltas pasakē, kad pasaulio taiką drumsčia ne valstybių gyventojai, bet valstybių politiniai vadai. Trumpai suglaudus, p. Roosevelto siulomas taikos planas yra sekamas:

1. Kiekviena valstybē pasižada kelių metų laikotarpiu palaipsniai naikinti visokius puolimo ginklus ir įnagius, pasilikdama tik tokius karo ginklus, kurie butinai reikalingi apsigynimui. Kiekvienai valstybei leidžiama patikrinti savo kaimyniškų valstybių apsiginklavimą.

2. Kiekviena valstybē prie šio susitarimo prisijungia pareiškimu, kad ji nieku budu neįsiveržš kitos valstybēs teritorijon.

3. Susitarimas taikos palaikymui įsigalioja tuomet, kai visos valstybēs prisijungia prie jo.

Prezidentas Rooseveltas apgailavo, kad pasaulio politiniai vadai, beabejonēs, trukdys šio taikos pasiulymo vykdymą, tam panaudodami įvairius gudrius argumentus ir kitką. Bet tie ponai turi atsižvelgti, kad jie privalo tarnauti ne savo interesams, bet gyventojų naudai. O gyventojai stoja už taiką.

Dabar p. Rooseveltas laukia tuo reikalu reakcijos.

RUMUNIJOJ PASKELBTA KARO STOVIS.

Bukarestas. — Gruodžio 29 dieną, Rumunijos premieras Ion G. Duca grįžo iš Sinaia, kur su karalium Karoliu turējo pasitarimą. Kai minimo miestelio stoty laukē traukinio, tuo tarpu piktadaris paleido kelis šuvius, kurių keturi pataikē tiesiog į galvą ir premierą ant vietos nudējo. Šovējas suimtas. Juo, pasirodo, esąs tulas Radu Cinstantinescu, Rumunijos fašistinēs geležinēs gvardijos narys. Sugautas piktadaris savo žygio nesigaili. Priešingai: jis tuo didžiuojasi, nes esą nudējęs tokį premierą, kuris užtaria žydus.

Vēliau paaiškējo, kad buvo padaryta platus suokalbis netik prieš premierą, bet ir kitus valstybēs augštus vyrus, kuriuos rengtasi išžudyti. Taipgi karališkame pavilione Sinajoj sprogo bomba. Tikima, jog tai taikyta pačiam karaliui. Esant tokiai padēčiai, valdžia tuojau paskelbē karo stovį visame krašte ir suēmē 1,400 taip vadinamos „geležinēs gvardijos" narių, Vokietijos Hitlerio šalininkų. Taipgi uždrausta tos organizacijos nariams dēvēti uniformas ir padaryta keletas kitų jiems apsunkinimų,

Šis nuotikis yra gana svarbus, nes tai santikiauja su Vokietijos hitlerizmu.

POTVINIS LOS ANGELES'E.

Los Angeles, Cal., sausio 1, — Dieną ir naktį smarkiai palijus ir vandeniui tekant nuo kalnų visas Los Angeles apskritys virto potviniu. Vandeniui gi plaukiant į pakalnę, sutruškinta namai, sugadinta keliai, išlaužyta medžiai, nunešta 39 tiltai ir tt. Sulig paskutinių apskaičiavimų, 1,500 namų sunaikinta arba dalinai sugadinta. Taipgi sulig paskutinių apskaičiavimų, 38 žmonēs užmušta ir šimtai sunkiau ar lengviau sužeista. Labiausia nukentējo tai Venice ir Long Beach sekcijos, kur randasi daug gražių namų. Paties Los Angeles miesto gatvēs virto tiesiog upēmis, o aikštēs — ežerais. Medžiaginių nuostolių padaryta už milionus dolerių.

NAUJAS IŽDO SEKRETORIUS.

Washington, D. C., sausio 1. — Delei nedagalējimo, Jungtinių Valstijų iždo sekretorius, p. Woodin, gruodžio 13 dieną įteikē prez. Rooseveltui rezignaciją iš savo urēdo. Prez. jo vieton laikinai paskyrē p. Morgeanthau, bet Woodin'o rezignaciją priēmē tik gruodžio 20 dieną ir tai paskelbē sausio 1 dieną. Taipgi sausio 1 dieną iždo sekretoriaus pareigoms prezidentas įpareigavo p. Morgenthau, kuris dabar tas pareigas eis iki jo terminas išsibaigs.

FRANCIJA IŠSISUKINĒJA.

Paryžius. — Po ilgų dvejonių, pagaliau, Francijos vyriausybē nusprendē daryti kokių nors nusileidimų Vokietijai, kuri butinai spiriasi ginkluotis arba reikalauja, kad kitos valstybēs nusiginkluotų. Todel Francija sutinka, kad Vokietija savo nuolatinę kariuomenę padidintų iki 200,000 kareivių, bet todel stato sąlygą, idant Vokietija grįžštų nusiginklavimo konferencijon ir kad Hitlerio kuopos butų pakeistos sporto organizacija. Taipgi Francija nori, kad tie visi klausimai butų sprendžiami Tautų Sąjungoje. Tuo, aišku, manima atgaivinti Tautų Sąjungos preztižas, kuris pastaraisiais laikais taip labai nupuolē.

SUKILIMAS ARGENTINOJE.

Buenos Aires, Argentina. — Praeitą savaitę keliuose Argentinos miestuose komunistai sukilo prieš vyriausybę. Respublikos vyriausybē prieš sukilēlius išstatē kariuomenę. Įvyko keletas gana smarkių susirēmimų. Pranešimai nusako, kad kelios dešimtys sukilēlių nušauta ir virš šimto sužeista. Sausio 1 dieną vyriausybē paskelbē, jog sukilmas galutinai nuveiktas ir iš sukilēlių pusēs jau nēra jokio pavojaus.

LIETUVOS MINISTERIS BALUTIS IŠVYKO LIETUVON.

Sausio 3 d., 11 val. ryte, laivu „Manhattan" Lietuvos Ministeris Vašingtone, p. B. K. Balutis, išvyko Lietuvon, nemažo burio draugų ir Lietuvos valstybēs įstaigų tarnautojų palydimas uoste. Išvakaro buvo suruošta draugiška, neformali išleistuvių vakarienē Fifth Avenue Hotely, New Yorke, kurioje taip pat dalyvavo didelis burys p. Balučio draugų ir prietelių.

Jau buvo pranešta, kad p. Balutis iššauktas Kaunan dalyvauti derybose tarp Lietuvos ir Anglijos sudarymui prekybos sutarčių. Be to, yra žinių, kad p. Balučiui pasiulyta Lietuvos Ministerio vieta Londone, todel galimas daiktas, kad p. Balutis į Ameriką negrįž.

Linkime Lietuvos Ministeriui p. B. K. Balučiui laimingos kelionēs į tēvynę ir geriausio pasisekimo tose pareigose, kurioms jis iššauktas iš Amerikos.

SUDUŽUS LĒKTUVUI 10 ŽMONIŲ ŽUVO.

Briuselis, Belgija. — Gruodžio 31 dieną čia nutiko didelē lēktuvo katastrofa. Iš Koelne per Briuselį skridęs į Londoną lēktuvas Apollo, esant dideliam rukui, smogē į Ruysselde bevielio telegrafo stulpą ir susikulē. Lēktuvas užsidegē ir jo liepsnose žuvo 8 žmonēs bei vairininkas su padējēju.

APRIBOJA JAUNIMO ŠVIETIMĄ.

Berlynas. — Vokietijos vidaus reikalų ministeris, W. Frick, paskelbē, kad šiemet (1933 m.) augštesnes mokyklas baigs 43,000 mokinių, kurių tik 15,000 bus leista stoti į universitetus. Ir tuos mokinius parinks patys hitlerininkai. Tam tikslui bus parinkta tik gabiausieji mokiniai. Taipgi moterų studenčių skaičius bus žymiai sumažintas: kiekvienai dešimčiai vyrų studentų bus tik viena moteris. Tai daroma tuo sumetimu, kad šiandien Vokietijoje esą perdaug visokių profesionalų, todel norima jų skaičių sumažinti, idant tie visi profesionalai butų ekspertai savo profesijose.

SMULKIOS ŽINELĒS.

Miami, Fla. — Lakunēs Helen Richey ir Frances Marshalls ore išskraidē 8 dienas, 5 valandas ir 5 minutes. Tuo jodvi sumušē moterų ilgo skraidymo rekordus.

San Diego, Cal. — Ramiojo Vandenyno tyrinētojai paskelbē savo raportą, nurodydami, jog po vandeniu to vandenyno šiaurinēje daly yra milžiniškas kontinentas, du syk platesnis už Jungtines Valstijas. Tas kontinentas turi dideles lygumas ir augštus kalnus, kurie yra augštesni už pasaulio augščiausią kalną Everest.

New York, N. Y. — Vedybų biuro viršininkas, p. Julius Brosen, pareiškē, jog 1933 metų antrame pusmety New Yorke apsivedimų skaičius žymiai padidējo: tuo laikotarpiu susivedē 14,161 pora, arba 820 porų daugiau, negu 1932 metais. Tas rodo laikų pagerējimą.

Maskva. — Gruodžio 29 d. komisaras Litvinovas kalbējo sovietų centralinio komiteto suvažiavime. Savo kalboje jis pareiškē, kad Rusija ir Jungtinēs Valstijos turēs artimiausius ryšius, nes abidvi trokšta taikos.

New York, N. Y. — Šiame didmiesty 1934 metai sutikta iškilmingai, tačiau didelio girtavimo nepasirodē, nes areštų už girtavimą kaip ir nebuvo.

Tik du numirē alkoholiu užsinuodiję, kuomet automobiliai užmušē 5.

New York, N. Y. — Praeitą savaitę rytines valstijas nusiautē didelē šalčių banga, kuomet pradžioje savaitēs dikčiai prisnigo. Šaltis New Yorko mieste, kai kada, siekē iki 6 laipsnių žemiau zero. Per Naujus Metus buvo šiltoka ir lijo.

Washington, D. C. — Praējusieji metai Jungtinēse Valstijose pasižymējo linču, nes viso nulinčiuota net 28 asmenys, kuomet 1932 metais nulinčiuotų buvo tik 10.

Hangchow, Kinija. — Sukilimas prieš Nankingo valdžią Fukien provincijoje vis labiau plečiasi. Eina smarkųs susirēmimai. Be ko kito naudojama ir eroplanai. Svetimtaučiams patariama iš sukilimo paliestų teritorijų prasišalinti.

Chicago, Ill. — Su 1934 metų pradžia Chicaga turi 3,575,000 gyventojų. Praeitais metais šio miesto gyventojų skaičius padidējo 51,000.

Washington, D. C. — Jungt. Valstijų Kongreso sesija prasideda sausio 3 dieną. Tikima, jog tai bus taip vadinama trum pa sesija, nes posēdžiauti tikimasi tik iki balandžio 1 dienai. Bus apsvarstoma biudžetas ir kiti prez. Roosevelto siulomi planai.

Cambridge, Mass. — American Association for the Advencement of Science gruodžio 30 d. paskelbē, jog Jungtinių Valstijų Kongreso senatorių smegenys yra dvi uncijas sunkesnēs, negu atstovų buto narių.

Iš Lietuvos

KOMUNISTŲ PROKLAMACIJOS.

Kaunas. — Gruodžio 10 d. kaikuriose Žaliakalnio gatvēse buvo primētyta komunistų proklamacijų, kuriose verkšlenama buk Japonija provokuojanti prieš SSRS karą ir to karo aršiausiai šalininkais esą Vokietijos hitlerininkai bei Lietuvos smetonininkai, tat raginama Lietuvos darbininkai ir valstiečiai visomis išgalēmis priešintis ruošiamam prieš Sovietus karui ir gelbēti vienintēlę darbininkų tēvynę. Proklamacijų tekstas užbaigiamas šaukšmais: „Šalin Lietuvos fašistų karo ir bado valdžia" ir tt.

Pažymētina, kad Lietuvos bolševikai, savo skleidžiamuose lapeliuose, visuomet kartoja tuos pačius kvailus plepalus buk ir Lietuva ruošiasi karui prieš SSRS. **P. Klimka.**

LIETUVIŲ IŠEIVIŲ KLAUSIMAS VIS AKTUALĒJA.

Nesenai Lietuvos visuomenininkų susirinkimas, kuriam vadovavo prof. Kemešis, kun. M. Jonaitis paskaitē pranešimą tema „susirupinkime musų emigrantais". Jis nurodē faktą, kad išeiviai visados ilgisi savo krašto. Išeivių dvasia nerimsta ir juos traukte traukia į savo šalį, nors numirti ten, kur jų tēvai gyveno.

Emigrantai ir fiziniai ir dvasiniai sumenkēja, jei netenka glaudžių ryšių su savo tēviške. Todel visos tautos rupinasi savo emigrantais. Štai, vokiečiai vien biudžeto keliu savo išeivių reikalams skiria apie 100 mil. markių. Lenkai irgi neatsilieka. Musų išeiviai Amerikoje kuriant mums valstybę, yra labai daug padēję, bet dabar mes jais nedaug tesirupiname. Štai kas reiktų tuojau daryti musų išeivių nutautējimui sulaikyti: 1. Tuojau reikētų visas užsienio atstovybes iš pagrindų pertvarkyti tautinio su išeiviais bendravimo linkme; 2. Kurti bendravimo draugijas ir leisti išeivių reikalams laikraštį; 3. Organizuoti išeivių, mokslo jaunuomenēs bendradarbiavimą su Lietuvos jaunuomene; 4. Sudaryti išeivių reikalams tarybą ar departamentą.

Dr. K. Pakštas iškēlē reikalą įkurti viso pasaulio lietuvių sąjungą ir rupintis įsigyti savo koloniją. Kiti kalbētojai pažymējo, kad nors valdžia ir skiria Pietų Amerikos lietuviams apie 100,000 lt. per metus, tačiau tų pinigų yra permaža. Reikia jų žymiai daugiau, kad pagelbēti vargstantiems lietuviams. Į pabaigą susirinkimo buvo nutarta prisidēti prie užsienio lietuviams remti draugijos ir suderinti savo veikimą su jos veikimu. Tsb.

KAIP RUOŠIAMA ANTROJO LENKMEČIO PARODA.

Gruodžio 3 d. Šiauliuose „Aušros" muzējuje atidaroma 1863 metų sukilimo paroda; ji truks iki gruodžio 31 d.

Paroda busianti įdomi ir plati. Jau gauta daug eksponatų: sukilimo dalyvių portretai, fotografijos, dokumentai, ginklai ir kitoki karo žygių pabuklai; žiaurios sukilimo likvidacijos pēdsakai — kalinių rankdarbiai, suvenirai, tremtinių buklēs vaizdai, literatura; yra net viena sukilēlių vēliava, rusų armotos kulka. Tikimasi dar gauti iš Valstybēs Archyvo kai kurių sukilēlių bylas. Gaunama to laikotarpio atsiminimų, užrašų, jų tarpe gražiai ir vaizdžiai surašytų senuolių anos gadynēs pergyvenimų. Parodai medžiagos gauta ne tik iš Šiaulių apygardos, bet ir iš Panevēžio, Ukmergēs, Kēdainių, Telšių, Raseinių, Tauragēs apskričių ir kitų vietų.

Medžiagai rinkti Parodos Komiteto nariai važinējo į vietas; jau aplankyta virš 100 vietų. Tsb.

KAUNO GATVES PRADĒJO GRĮSTI MEDINĒMIS KALADAITĒMIS.

Kaunas, 8—XII—1933 m. — Iš po rusų palikimo, Kaunas buvo labai apleistas. Pačiam miesto centre, buvo gana daug aplužusių lušnų, o gatvēs tebuvo grįstos vien paprastais akmenimis, gi kitos ir visai negrįstos. Dabar, prie Lietuvos, laikinosios sostinēs išvaizda visai pasikeitē. Senos, medinēs lušnos griaunamos, o jų vietoj nuolat dygsta moderniški, 4—6 augštų muro namai, visos svarbesnēs gatvēs išmekfeluotos bei tašytais akmenimis grįstos. Kadangi mekfaltas tenka inportuoti iš užsienio ir brangiai kainuoja, tat gatvēms grįsti imta vartot savo girių medžiaga, butent: paskutinēmis dienomis, Kanto gatvēje, ties Susisiekimo Ministerija ir Geležinkelių Valdyba, daromas grindinis iš medinių kaladaičių. Prieš dedant grindinin kaladaites, padaromas storokas cemento betonas, o ant to betono, plonai pilama sauso smēlio ir paskui klojama išsmaluotos bei krevozoto skiediny išvirintos, pušinēs kaladaitēs. **Pet. Klimka.**

Pabaltijos Padangēse

Vienas nesmagumų, kuris Lietuvos ir Latvijos santikius gadino, matyti, prašalintas. Iš pasikalbējimo su p. Seja, kuris tilpo latvių laikrašty „Jaunakas Zinas" (lapkr. 30) pasirodo, abiem kaimynēm valstybēm broliškom tautom pavyko susitarti tarpusavēs prekybos klausimu. Abi pusēs pripažino sveiką nuomonę, kad ir arklys arklio dykai nekąsó. Todel prekybinē sutartis padaryta maždaug principu „tu man, o aš tau". Joje prirašyta netiek visokių garsiai skambančių žodžių, kiek biznio dalykų, kurių tikslu yra Lietuvos ir Latvijos prekybą padaryti tiek didele kiek galima, prižiurint, kad nebutų išnaudota nei viena nei kita pusē. Lietuva sutinka be muito įleisti daugelį Latvijos fabrikinių prekių, o latviai sutinka už tokią pat sumą pirkti Lietuvos žemēs ukio produktų. Įdomu, kad į sutartį įdēta grynai Amerikos principas, kuris iš kito krašto grįžtančiam Amerikos piliečiui leidžia įsivežti be muito prekių $100 vertēs. Lietuviai ir latviai, gyvenanti 15 kilometrų atstume nuo rubežiaus, galēs laisvai, iš kito krašto grįždami, įsivežti prekių 100 litų vertēs be muito. Iš pasikalbējimo smagu dar atžymēti tai, kad p. Seja pagiria Lietuvą del jos ekonominēs politikos. Sako: „Lietuvoje nesama jokių aprubežiavimų ir valiutai ir suvaržymai importams veik neveikia. Todel Kauno krautuvēse pilna visokių prekių, kurių kainos labai prieinamos. Pragyvenimas todel, sako, Lietuvoje pigesnis ir Lietuvos prekēs gali konkuruoti kitose pasaulio rinkose".

„Current History" žurnalas, kurį „New York Times" leidžia New Yorke leidžia, gruodžio mēnesį turi straipsnį, kurį kiekvienam lietuviui verta pastebēti: „The Nazi Threat to Eastern Europe" (Nazių Grasa Rytų Europai). Autorius, Robert Machray, dažnai anglų ir amerikonų žurnaluose rašęs apie Lietuvos, Vilniaus ir Lenkijos reikalus. Jis šiomis dienomis apvažiavo rytinę Europos dalį ir pastebējo didelį nerimastį tenai del Hitlerio užsienio politikos. Jis kalba tik apie Lenkiją ir Čekoslovakiją, bet jo pasarga tinka ir Pabaltijo valstybēm. Rubežių klausimas Rytų Europoje, sako, įgijęs aštrią formą. Su Vokietija Lenkija turi apie 800 mylių rubežių (neįskaitant 375 mylias parubežio su Rytų Prusijos kraštu). Vokiečiai siekia atsiimti Dancigo koridorių ir Silezijos dalį. Apsiginti, lenkai turi 250,000 vyrų armiją, kuri šiandien yra viena geriausiai apginkluotų Europoje. Čekoslovakija, iš 15 milionų gyventojų, penkta dalis yra vokiečiai. Gana ramiu budu čekams pavyko beįsigalējantį nazių judējimą sudrausti ir į požemį suvaryti. Jų rubežiai su Vokietija ir apie 800 mylių ilgio, tik ne tokie lygųs ir atviri, kaip lenkų. Apsiginti, čekoslovakai turi gerai išlavintą 140,000 vyrų armiją. Ir lenkams ir čekams, tačiau, pagelbon greitai ateitų Rumunija ir Jugoslavija, nekalbant apie Franciją, nes visas tas valstybes riša bendros apsigynimo sutartys. Atrodo, kad vokiečiai turētų pagalvoti, pirm negu galvą kištų į bent kurias karo avantiuras. Bet, ar pagalvos? Juk lietuviai sako: „durnas kaip prusas". Jei vokiečiai ką nors bandytų, tai kirstų sykiu ir Lietuvai už Klaipēdą.

Vyt. Širvydas.

Laikraštija Krizio Nejaučia

Kaunas. — Lietuvą, lygiai kaip ir kitas plačiojo pasaulio valstybes, negailestingai slēgia nelemtasis krizis: visuose kasdieninio žmonių gyvenimo reikaluose, jaučiama trukumai, visiems stoka lito, visur pastebima didesni ar mažesni susivaržymai išlaidose ir laukimas geresnių laikų. Tuo tarpu gi Lietuvos laikraštijos srity dedasi visai priešingas reiškinys: Lietuvos laikraščiai šiame sunkaus krizio momente dar geriau bujoja, negu buvusiais netolimoj praeity daug geresniais laikais. Geresniaisiais laikais mes teturējom tik 4 dienraščius: „Lietuvos Aidą", „Lietuvos Žinias", „Rytą" ir „Dienos Naujienas". Šiais gi sunkaus krizio metais, jau turime viso net 7 dienraščius. Štačiai lyg pasityčiojant iš krizio, pereitą vasarą, visai netikētai, susilaukēm net trijų pigių dienraščių „Rytinēs Naujos žinios", „10 Centų" ir „A. B. C."

Naujagimiams, pigiems dienraštēliams, neblogiausiai ir sekasi, nes nors jie jau buvo bausti piniginēmis baudomis, bet gi iki šiol jie visi tebesilaiko. Pigiuosius laikraščius plačiai skaito netik darbininkai, bet ir inteligentai — daugiausia pirkiodami atskirais numeriais ir taip plačiai skaito del jų pigumo ir kad rašo visokias sensacijas, kurias Lietuvos liaudis mēgsta gaudyti. Be naujųjų, senieji laikraščiai taip pat kol kas neblogiausiai laikosi. „Lietuvos žinios", paskiausiu metu, eina žymiai padidintos ir turiniu patobulinto. Beveik visi šiuo metu einantieji laikraščiai bei žurnalai iliustruoti. Žodžiu sakant, Lietuva šiuo krizio sunkmečiu laikraštijos plētotēj tikrai progresuoja.

Pet. Klimka.

Acc. JUN 17 1936 R. PUB.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas panktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

NAUJŲ METŲ KRYŽKELY

Musų likimui leidžiant, dar kartą atsistojome naujų metų kryžkely. Savo gyvenimo gaires galime vesti įvairiomis kryptimis, kurios nuo šio kryžkelio prasideda ir veda žmones prie jų užsibrėžtų tikslų. Išimtinai tik nuo mųs pačių priguli kurią kryptį pasirinksime nuo šio kryžkelio.

Didelė didžiuma žmonių, tačiau, atsistoja šiame kryžkely be jokio aiškiai užsibrėžto tikslo, be jokio plano ir pasirįžimo savo asmeninį gyvenimą gerinti, tobulinti. Kuria kryptimi gyvenimo banga tokią bejėgę vienutę pastumia, ta kryptimi betiksliai, be pasipriešinimo ji ir keliauja. Painiuose gyvenimo problemų vingiuose daugiausiai yra tokių betikslių klajunų, kurie nepajėgia nė mažiausio pasirįžimo parodyti, kad jie ko nors kilnesnio savo ar visos žmonijos gerbuviui siekia.

Todel kiekvienam pajėgiančiam save kontroliuoti žmogui yra labai svarbu turėti aiškiai užsibrėžtą gyvenimo tikslą, siekinį ir atsistojus naujų metų kryžkely pasukti ta kryptimi, kuri grečiausiai ir sekmingiausiai gali privesti prie užsibrėžto tikslo. Tik tas žmogus gyvena naudingai ir savo siekiniuose yra sekmingas, kuris aiškiai žino ko jis gyvenime siekia, prie kokio tikslo eina, nežiurint ar tas liečia tik jo asmeninį gyvenimą, ar visuomenės reikalams patarnavimu paremtas. Be aiškiai užsibrėžto tikslo, be pasirįžimo ir planų to tikslo pasiekimui žmogus negali turėti pasisekimo gyvenime.

Einant amerikonišku papročiu, kurie padaro bent kokius naujų metų kryžkely pasižadėjimus, butinai reikėtų tokius pasižadėjimus pilnai išpildyti. Kad ir menkutis, vien žmogaus kasdienio gyvenimo netikslumus liečiantis pasižadėjimas svarbu pilnai išpildyti, nes tas auklėja žmogaus valios tvirtumą. Reikia kiekvienam saugotis tos silpnybės, kuri nustumia mus nuo pildymo sau ar kitiems duotų pažadų, kuri sunaikina mumyse atsakomybės pajautimą už musų darbus ir žodžius. Tik tas žmogus neabejotiną pagarbą ir pasitikėjimą visuomenėje įgija, kuris savo žodį, savo pažadus pilnai išpildo ir nesvaido jų by kam ir by kur neapgalvotai. Žmogaus garbe paremtas žodis turi buti nuoširdus ir taip brangus, kaip ir paties žmogaus gyvybė.

Netekęs žmogus visuomenės pagarbos ir pasitikėjimo, visko netenka. Užtarnautą visuomenėj pasitikėjimą kartą praradus, nelengva tai iš naujo atgauti. Tulais atvėjais ir visiškai negalima atitaisyti tų klaidų ir netikslumų, kurie žmogų išstumia iš visuomenės priekio. Daugelis tokių visuomenės pasitikėjimo netekusių žmonių pasmerkiami ant visados bereikšmiam gyvenimui. Todel kiekvienam reikia saugotis viso to, kas mųs, kaipo žmonių, vertę mažina ir mus į bereikšmį gyvenimą stumia.

Šių naujų metų kryžkely atsistoję, kaipo lietuviai, prisiminkime tautiniai kulturinius darbus. Prisiminkime, kad mes esame garbingos organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariais, kad mes sava valia įstodami į šią organizaciją užsidėjome tam tikras pareigas sulig organizacijos ir jos narių gerbuvio. Kiekvienam SLA. nariui konstitucija nurodo pamatinėmis pareigomis plėsti Susivienijimo tikslus Amerikos lietuvių visuomenėje, kalbinti garbės vertus lietuvius prisirašyt prie Sulsivienijimo ir visu kuo gelbėt savo broliams-draugams Susivienijimo nariams. Tai pamatinės musų pareigos sulig Susivienijimo ir jo narių. Pildykime jas!

Pirmiausiai stengkimės palaikyti Susivienijime tikrojo fraternalizmo dvasią. Kuomet organizacijos darbuose bus visų narių nuoširdi kooperacija ir sutarimas, tuomet jokie Susivienijimo priešai, jokie nepasisekimai organizacijai pakenkti negalės. Tuomet netik visus sunkumus lengvai nugalėsime, bet ir užsibrėžtus darbus sekmingai atliksim. ir užtikrinsime Susivienijimui šviesią ateitį.

Su šių 1934 metų pradžia panaujinkime savo energiją, padvigubinkime pasirįžimą Susivienijimo ir kartu tautiniai kulturinių darbų fronte. O pabaigoje šiu metų suvesdami musu darbų apyskaitas galėsime pasidžiaugti musų visuomeninio veikimo daviniais.

—o—

TEKNIKOS NAUJANYBĖ

Jaunas newyorkietis, Norman B. Krim, besidarbuojantis Massachusetts Teknologijos Institute padirbo aktualiai mastančią mašiną. Pranešama, kad ši mašina, kaip ir žmogus, gali mastyti, išauklėja papročius, turi skonį ir atskiria įvairių daržovių skirtinga kvapsnį ir tt. Vadinasi, išrastas mąstantis mekaniškas žmogus.

Maža nusimanančiam apie techniškus mekanizmus žmogui gali išrodyti tiesiog neimanomu dalyku tokių mašinų padirbimas. O vienok teknikos pažanga visokių stebėtinų dalykų padaro. Gal neužilgo susilauksime net ir to, kad ir mąstymo sritv mašinerija pilnai pavaduos žmogų.

Tačiau labai abejotina, kad tveriamojo mąstymo atlikimui galėtų pavaduoti žmogaus smegenis mąstomoji mašina. Galimas daiktas, kad iš anksto nustatytą mąstomąjį darbą galės atlikti mašina, bet kuriamąjį mąstymą ir šiandien dar tik labai mažo skaičiaus žmonių smegenys gali atlikti. Didžiuma žmonių dar ir šiandie tegali mastyti tik lavintų ir prigimtais gabumais apdovanotų smegenų nustatyta kryptimi. Jei nelavintos žmogaus smegenys nepajėgia savistoviai ir naujos kurybos pareiškimu mastyti, tai jokia mašina negalės tokio mąstymo atlikti.

Bet vis tik turime tokius išradimus mašinerijos srity, kurie tiesiog stebuklus rodo. O mekaniškos teknikos progresui pabaigos nėra, tad niekas negali pasakyti kokių stebėtinų dalykų sulauksime mekaniškos teknikos srity dar musų amžiuje.

—o—

GERAS APSIREIŠKIMAS

Su pereitu gruodžio mėnesiu užsibaigusios nominacijos kandidatų į SLA. Pildomosios Tarybos urėdus, verčia kiekvieną nuoširdų S. L. A. narį pasidžiaugti jomis. Nominacijų daviniai šioje valandoje dar nežinomi ir ne nominacijų daviniais priseina džiaugtis. Džiuginantis musų organizacijos gyvenime yra tas apsireiškimas, kad šios nominacijos praėjo palyginamai gražioj ir kulturingoj nuotaikoj. Išskiriant tik bolševikų ir „šimtaprocentinių" tautininkų spaudą, jokie šmeižtai ir nekulturingi užsipuldinėjimai nominacijų kompanijoj nepasirodė. Nė konstruktyviai Susivienijimą remiančioj spaudoj, nė lapeliais tokios nekulturingos agitacijos už kandidatus nebuvo, kaip kad seniaus pasireikšdavo visu frontu.

Už taip kulturingai draugingoj nuotaikoj pravestas nominacijas visi SLA. veikėjai ir jų remiami kandidatai užsitarnauja pagyrimo ir pagarbos. Drįstame spėti, kad paaiškėjus nominacijų daviniams pamatysime, jog ir be piktų prasimanymų skleidimo ir be tų visų senųjinių nešvarių užsipuldinėjimų ir kandidatuojančių veikėjų niekinimų S. L. A. nariai pataikė pasirinkti galimai tinkamiausius kandidatus į Pildomosios Tarybos urėdus.

Linkėtina, kad antri galutino kandidatų pasirinkimo balsavimai, kaip ir delegatų rinkimas į Seimą praeitų tokioj pat kulturingoj ir draugingoj nuotaikoj, kaip šios nominacijos praėjo. Kad „šimtaprocentinių" tautininkų ir bolševikų bendras frontas bandė ir bando drumsti SLA. narių draugingumo nuotaiką, visokius piktus prasimanymus skleisdami ir jiems nepatinkamus SLA. veikėjus šmeiždami, tas jokios reikšmės Susivienijimo gyvenime nesudaro. Šitų diktaturomis praskydusių ideologijų elementai Susivienijime nulemiančio vaidmenio nevaidino ir nevaidina. Jei tik visi konstruktyviu Susivienijimo auklėjimu besirupinanti veikėjai nekreips dėmėsio į Susivienijimo priešų pastangas kelti narių tarpe nesutikimus ir rimta kryptimi derins antrus narių balsavimus ir Seimo delegatų rinkimą, tai sekamo Seimo susilauksime tikrai draugingoj nuotaikoj ir galėsime visu rimtumu apsvarstyti ir išspręsti visus svarbiuosius organizacijos reikalus.

Kiekvieno nuoširdžiai besirupinančio organizacijos gerovę nario pareiga eiti tuo keliu, kuris veda prie santaikos, susitarimo ir draugingo bendradarbiavimo visuose organizacijos reikaluose. Rimtiems SLA. nariams nepakeliui su tokiais elementais, kurie visokių prasimanymų ir šmeižtų pelkėse suklimpę draskosi ir piktai spiaudosi į visas puses. Palikime juos nuteisti jų pačių likimui, o mes eikime rimtų konstruktyvių organizacijos darbų vieškeliu.

—o—

NAUJAS SKANDALAS

New Yorko miestas, tai lyg tas mystiškas stebukladaris, kuris net akmenis į auksą paversdavo. Taip ir Tammany Hall politikieriai tukstančiais dolerių graftą lupo net iš tokio smulkaus biznio, kaip laikraščių pardavojimas.

Laikraščių pardavojimo biznis New Yorko mieste sudaro apie 35 milionų dolerių apyvartą į metus. Bet paėmus individualiai ant gatvių kampų skurstančius laikraščių pardavotojus, tai didelėje didžiumoje rasime labai smulkutį centinį biznį. Bet kadangi ant gatvių kampų turintieji laikraščių pardavojimo kioskas turi gauti miesto leidimus, tai Tammany Hall grafteriai tukstančiais dolerių čiulpė ir iš tokių biznierių kyšius. Už leidimus pelningesnėse vietose grafteriai išreikalavo net po $9,000. Kurie neišgalėjo reikalaujamų sumu grafteriams sumokėti, tiems buvo atimami leidimai ir nurodoma kam ir už kokią kainą savo biznį turi parduoti. Niekas kitas tokio biznio pirkti negalėdavo, tik tas, kuriam grafteriai sutikdavo leidimą išduoti. Tokiu budu laikraščių pardavojimo biznio aktualiais savininkais buvo grafteriai ir už kokią kainą norėjo, už tokią pervezdavo pelningesnes vietas naujiems savininkams.

Kuomet pradėtas šito grafto tardymas, tai raketierizmo laipsnio pasiekusieji grafteriai pradėjo bauginti nuskriaustus laikraščių pardavotojus net nužudymu, jei jie išdrįs liudyti prieš grafterius. Bet vis tik atsirado visa eilė drąsesnių laikraščių pardavotojų ir iškėlė viešumon šitą tiesiog netikėtiną grafterių plėšimą.

Laikraščių pardavojimą reguliuojantis įstatymas nusako, kad leidimai viešose vietose laikraščius pardavoti pirmiausiai turi buti teikiami nesugalėjusiems karo veteranams. Po to seka neregių pirminybė, trečioje vietoje stovi invalidų pirminybė, o ketvirtą vietą užima našlės turinčios maitinti ir užlaikyti šeimas. Po to gali gauti leidimus ir kiti piliečiai. Įstatymo dvasia ir tikslas geras: bandyta suteikti išgalės užsidirbti pragyvenimą tokiems nelaimingiems žmonėms, kurie paprastuose industrijoj ir pramonėj darbuose negali gauti užsiėmimo.

Tačiau šituo įstatymo patvarkymu pasinaudojo grafteriai. Visi didesnius kyšius galinti duoti buvo „nesugalėjusiais karo veteranais" ir tas pagelbėjo grafteriams išstumti iš biznio našles ir kitus laikraščių pardavotojus, kurie per kelis metus tame bizny buvo, bet nenorėjo ar neišgalėjo nustatytas grafto sumas duoti. Vadinasi, dar viena supuvimo žaizda atverta baigiančios savo dienas Tammany Hall administracijos širdy.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda E. G. KLIMAS, B. Sc., M. D.
Instruktorius Medical Temple Universitete
2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

NEVIRTAS OBUOLYS VIDURIŲ SUKREKIMUOSE.

Prof. Hartwich tvirtina, kad prof. Heisler'io raportas apie patenkinantį veikimą obuolio ant žarnų sukrekimų buvo priimtas beveik be išimties vaikų gydytojų, kurie patvirtina naudingą veikmę ant sukrekusių žarnų kudikiuose ir vaikuose, bet tuo pačiu laiku labai mažos įtakos turi į suaugusius žmones, kurie serga žarnų sukrekimu.

Tad prof. Hartwich raportuoja savo pastabą apie veikmę obuolio į žarnų sukrekimą pas suaugusius. Jis gydė 46 atsitikimuose; tarp tų buvo susirgimų gastrogenic diarrhea (iš pilvo sugedimo priežasties tryda), acute enteritis (aštrus įdegimas žarnų, dažniausiai laibųjų žarnų), gastroenteritis (pilvo ir žarnų įdegimas), dysentery (žarnų įdegimas su kraujavimu) ir paratypboid (karšligė, panaši į tyfoidališką šiltinę). Pasiremdamas patyrimu, jis rekomenduoja pasinaudojimą obuolių vaisių visuose šiuose atsitikimuose. Jis pastebėjo įsitikrinančiai, kad viduriavimas greit sulaikoma ir kad išmatos pasidaro neįgiamos tolimesniame užkrėtime. Jis tvirtina, kad jis vartojo nuluptus pribrendusius obuolius. Obuolių dieta paprastai užgesindavo, arba nors sumažindavo troškulį ir alkį ligonio. Ir tik reikalinga buvo duoti arbatos vakare, del kai kurių labai išdžiuvusių kumų.

Dieninė saika obuolio buvo tarp 1 ir 1½ svaro ligoniui. Daugumoj atsitikimų, obuoline dieta buvo vienatinis maistas ligonio per 24 valandas ir nieko daugiau; po tam ligoniui buvo leista taip vadinama paprasta ligoninės dieta.

Šios visokiaropos ryšies pilvo ir žarnelių sukrekimas atsiliepė į obuolio dieta gydymą labai patenkinamčiai.

Jauniausias mažytis pirmiausiai gavo arbatos ir 4 nuošimčius priedan obuolio miltelių ir vėliau pienan buvo įmaišoma nuo 5 iki 6 nuošimčių obuolio miltelių.

Kaslink „calorie" (maisto kiekis sukeliantis šilumą) buvo sumažintas arti pusės, laike sunkiausių susirgimų ir apie du trečdaliu į netaip sunkiuose atsitikimuose.

Kudikiui apie 9 mėn. amžiaus galima duoti po truputį virinto obuolio, bet ne žalio. Farinos, sriubos (pieninės), orange juice skystimo apie 2 uz. į dieną. Pieno reikia pasiulyti.

(Iš „A. M. A." No. 16, Spal. 14, 1933)

Dr. A. L. Graičunas.

VĖŽYS IŠGYDOMAS?

Viso pasaulio gydytojai yra kaltinami, kad jie su nepasitikėjimu ir dideliu skepticizmu atmeta kiekvieną bobučių ar diedų pasiulymą, kad turi tikrus vaistus išgydymui ligonių vėžio liga sergančių. Nors tos bobutės ar diedai mažiausia supratimo apie vėžio ligą neturi, o dar mažiaus apie mediciną, bet štai kas atsitiko, kada valstybė pati paėmė į savo rankas ir patikrino teisingumą tvirtinimo.

Australijoje susitvėrė ir insikorporavo vėžio gydymo kompanija, vardu „Roberts Clinics Pty. Ltd." Laikraštis „Lancet" praneša, kad toji kompanija stvėrėsi vėžį gydyti ir didelis skaitlius sergančių kreipėsi į šią kliniką pasigydymo tikslu. Queenslando valdžia sudarė ir užtvirtino komisiją iš gydytojų specialistų patikrinti šios p. Roberts klinikos tvirtinimus, jog vėžio ligą pagydo.

Paskelbta visuomenės žiniai, kad asmenys, sergantieji vėžio liga ir kurie nori pasiduoti gydymo budui p. Roberts'o klinikos, atsišauktų prie gydytojų komisijos, kurią valdžia pati paskyrė. Daug sergančių atsišaukė. Išegzaminuota 37 žmonės. Iš tų 37 žmonių 16 asmenų gydytojų komisija atmetė, kaipo bevilčiai ir netinkami, arba net ir neserganti vėžio liga. Iš likusių 21 ligonių pats p. Roberts atmetė 18 asmenų, kuriuos atsisakė gydyti. Pasiliko tik 3 asmenys gydymui tam tyčia prirengtam kambary ligoninėj. Na ir pradėjo p. Roberts gydyti. Pirmas ligonis turėjo vėžį ant veido. Jis tam ligoniui įčirškė skyščiaus į veidą, kad net veidą apdegino. Ligonis pablogėjo, nes vėžio liga padidėjo veikmėj. Paimta kitas ligonis, tai buvo moteris ir turėjo vėžį žarnoje, p. Roberts įčirškė skyščiaus į žarną. Pasidarė įdegimas ir skaudulis su atsidarusia žaizda. Po to pats p. Roberts atsisakė moterį gydyti. Štai trečias ligonis su vėžio liga pilve ir jam jis su pagelba pilvo trubelės įpylė skyščiaus pilvan.

Nei vienas iš tų trijų ligonių nepasveiko, neišgijo, net ir nepagerėjo, o aiškiai ir matomai pablogėjo ir jie visi trys ligoniai greit po tam numirė. Tai tiek apie tuos tris atsitikimus.

Gydytojų komisijos raportas, tai apčiuopiamai matoma tikrenybė, vienok žmonės eina pas visokiaropos ryšies burtininkus ir ignorantus, moka jiems pinigus ir po to skubiai eina į amapus grabo.

(Iš „A. M. A." No. 15, Spal. 7, 1933)

Dr. A. L. Graičunas.

Atsišaukimas į Amerikos Lietuvių Draugijas

Liepos 17 d., šiais metais, visus Amerikos lietuvius sujudino skaudi žinia, atėjusi iš Soldin, Vokietijos, kad musų lakunai kap. S. Darius ir lak. S. Girėnas žuvo tragingai tik apie 400 mylių nuo kelionės tikslo—Kauno, laikinosios sostinės. Laimingai perskridę Atlantiką, jie sutiko mirtį, kuomet laimėjimas buvo beveik jų rankose.

Tų didvyrių, S. Dariaus ir S. Girėno, pasirįžimas buvo žutbut pasiekti Kauną, sujungti oru naująją musų tėvynę su senąja, Lietuva. Bet jeigu jiems tas nepasisektų, pareiškė jie savo testamente, kurį paliko išskrisdami, tai lai kitas sparnuotas lietuvis tęsia jų darbą ir nugali sklastingąjį Atlantiką. Lai užbaigia pasekmingai jų kelionę, išpildo jų pas kutinį norą. Lai kiti seka jų pėdomis...

Atsirado tas kitas „Sparnuotas lietuvis", naujas drąsuolis, kuris yra pasirįžęs leistis į pavojingą kelionę, kad tų pirmtakunų darbą užbaigti ir pagerbti jų atmintį. Tas „Sparnuotas Lietuvis" yra lakunas Juozas R. James-Janušauskas, pagarsėjęs dviejuose Amerikos kontinentuose aviatorius, apie kurį oficialiai rekordai ir spaudos atsiliepimai liudija, kad lygių jam lakunų nedaug teturi ši arba kuri kita šalis. Jisai yra pasirįžęs ateinančiais metais leistis į tą didelę kelionę oru ir jo misijai paremti mes esame pasižadėję aukoti patys ir raginti jusų organizaciją ir visus kitus lietuvius, kurie geidžia, kad šis sumanymas pasisektų, dėtis prie jo įvykinimo.

Lakuno Juozo R. James-Janušausko kelionės vykinimui Chicagoje yra susiorganizavusi grynai lietuviška patriotinė ir nepolitinė organizacija **Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjunga (A. L. T. A. S. S.)**, kurios priešaky mums tenka stovėti.

Mes šiuo atsišaukiam į jusų organizaciją, kviesdami ją talkon. Kviečiame jus kaipo vienatą ir paskirus narius į Sąjungą aukoti ir rengti parengimus antro transatlantinio skridimo naudai. Mes toliau kviečiame jusų organizaciją prisidėti aktyviai prie ALTASS darbuotės jusų kolonijoje, išrenkant atstovus į susirinkimus, kurie greitu laiku bus šaukiami šio skridimo reikalu.

Narystės į ALTASS yra sekamos: $2.00 paprastam nariui; $5.00 nariui rėmėjui; $25.00 garbės nariui ir $100.0 nariui aukotojui. Kiekvienas atskiras narys gaus auksinę emblemą, kurią jis galės dėvėti, kaipo įrodymą, kad priklauso prie sąjungos ir remia lakuno J. R. James-Janušausko žygį, o organizacijoms bus išduoti gražus paliudymai, kuriuos bus galima įdėti į rėmus ir pakabinti susirinkimų salėse.

Kreipiamės į jus, pasitikėdami, jog remsite kiek galėsite šį kilnų darbą, kad pradžioj vasaros jau galėtume išlydėti **„Lituanica II"** į musų gimtąjį kraštą. Pasidarbuokime sutartinai, kaip patriotingi lietuviai, o tikslą neabejojamai atsieksime ir atliksime savo pareigą pagerbimui žuvusių didvyrių ir išpildysime jų testamento žodžius.

Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjunga.
A. G. Kartanas, pirmininkas,
A. S. Vaivada, sekretorius.

Meilės Mintys

Meilės istorija yra žmonijos istorija. Ji yra puiki knyga rašyti.

✦

Pavydas yra meilės hydrofobija.

✦

Meilė yra dvasine sielos ypatybe.

✦

Mylėti yra garbinti širdim; garbinti yra mylėti protu.

✦

Amžinas budėjimas yra meilės vertė.

V. J. B.

KLAIPĖDOS LENTPIUVIŲ SINDIKATAS SUSITARĖ SU EKSPORTLIESU.

Eksportlies jau buvo nusistatęs per Lietuvą savo miško negabenti ir Klaipėdos lentpiuvių sindikatui jo apdirbti neduoti. Tačiau po ilgų derybų pavyko principe susitarti. Sovietai sutikę eksportuoti per Lietuvą ir Klaipėdos lentpiuvių sindikatui duoti apdirbti 300,000 ktm. miško medžiagos. Sutartis dar nepasirašyta.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

ADV. JONAS V. ANDZIULAITIS.

Advokatas Jonas V. Andziulaitis (John William Ansell) yra gimęs ir augęs Wilkes Barre, Pa., kur ir mokytis pradėjo. Išėjęs pradinį mokslą, jis įstojo ir pabaigė James M. Coughlin High School. Paskui įstojo į Columbia Universitetą, New Yorke. Po to mokėsi Fordham Universitete, kur gavo LL. B. laipsnį. Mokydamasis, p. Andziulaitis atsižymėjo moksluose, dalyvavo mokyklos veiksmuose ir buvo Coughlin augštosios mokyklos Cashiers' Asociacijos prezidentu. Gruodžio 20 d., 1933 m., jis prisiekdintas ir užtvirtintas advokaturą praktikuoti New Yorko valstijoje. Pastaruoju laiku p. Andziulaitis gyvena Brooklyne ir dirba legaliame departamente National Surety Co., New Yorke. Jonas Andziulaitis ir jo tėveliai, kurie dabar gyvena Wilkes Barre, Pa., yra SLA. 35 kuopos nariai. Šiam jaunam profesionalui linkime kogeriausių pasekmių jo atsiektoje profesijoje.

Žmogaus Gyvenimas

Ir kas tas gyvenimas? „Gyvenimas nesuprantamas ir paimus", — galvoja kiekvienas.

Rodos tik vakar buvai mažutis kudikis. Sėdėdamas ant močiutės kelių, glamonėjai švelnų ir malonų jos veidelį. Statei iš smėlio pasakose girdėtus rumus ir pilis ir įsivaizdavai jų valdovas. Tu toks tada buvai laimingas ir patenkintas savo gyvenimu!

Bet štai, neužilgo atėjo jaunystė — svarbiausias žmogaus gyvenimo laikotarpis. Dabar nebestatai smėlio pilių ir rumų, bet svajoji realiam gyvenime nuveikti didžiausius darbus, sukurti geriausius veikalus ir skleisti pasauly gražiausias idėjas. Jautiesi stiprus, pilnas energijos ir pasiryžimo. Bet, nieko, žmogau, nenuveikus ateina senatvė—tas liudniausias gyvenimo laikas. Tu gyvenimo nuvargintas, jau jauties persilpnas nuveikti milžiniškiems darbams, apie kuriuos jaunas budamas svajojai. Tavo mintys nukrypsta į nežinomus ir nesuprantamus tolius. Ir jau rengies į ilgą kelionę...

Taip galvojo žilagalvis senelis Ignas Lynas, o per raukšlėtus jo skruostus riedėjo ašaros. Jis atsiminė savo linksmą ir kartu šlykštų gyvenimą. Rodos tik nesenai buvo mažas, augo prie savo tėvelių linksmas, viskuo aprupintas. Tėvai leido Igną į mokslus. Mokslas gerai sekėsi. Ir štai jau Ignas universiteto studentas — jaunas, gražus, pilnas energijos ir pasiryžimo jaunuolis. Jis svajoja užbaigti augštąjį mokslą, nuveikti gyvenime didžiuosius darbus. Bet greit miršta Igno tėvai. Jis palieka be globos. Patenka į blogų draugų kompaniją, kurie tik stengiasi jį išnaudoti. Ignas palieka be jėgis. Dingsta jo jaunų dienų svajonės. Prašalintas iš universiteto, bastosi po pasaulį, tikėdamas laimę surasti. Bet jis pasijunta gyvenimo apviltas. Pamato, kad jau truksta jėgų, jo šlykščiam gyvenime atsispirti. Vadinasi, jau atėjo nelauktoji senatvė. Dabar tik jis supranta klaidą, kad gyvenimas buvo palankus ir daug žadantis, bet Ignas nemokėjo jo sunaudoti.

Daug pasitaiko tokių Ignų realiam gyvenime, kuriems nieko nenuveikus ateina senatvė, o vien delto, kad jauni budami buvo toki pat kaip Ignas silpnavaliai.

Joana.

Budėkime

Nauji metai jau čia. Kaip senuosius praleidome — nekalbėsime, nes jie jau praėjo ir nebesugrįžš. Dabar musų pareiga rupintis tuo, ką šiais metais veiksime. O veikti turime ką. Tiesa, jaunimas visuomet veikia; vieni jaunuolių mokosi, kiti darbuojasi viešame gyvenime, dar kiti — praktikuoja savo išmoktose prefesijose. Jaunimas, tai gyvasis sidabras, kuris visuomet juda.

Individualis žmogus žino, ko reikia savo gyvenimo pagerinimui. Bet mes taipgi turime žmonių grupes, organizacijas, kuriose bendrai vienokius ar kitokius veiksmus parodome. Musų organizacijoje — Susivienijime Lietuvių Amerikoje — ypač yra daug darbų atlikimui. Pirmuoju darbu, tai prirašymas kodaugiau jaunuolių; antruoju — veikimas tokių darbų, kurie keltų pačios organizacijos ir jaunimo prestižą; trečiuoju— lietuvybė ir jos palaikymas tarpe Amerikoje gimusių-augusių lietuvių.

Šie tai darbai visuomet turi buti musų pirmaisiais veiksmais. Tuos darbus mes visuomet, visur ir visada turime dirbti.

Todel pradėjus naujuosius metus, pasirupinkime, kad šiemet Susivienijimas gautų daug jaunuolių į savo narių eiles. Pasistengkime, kad musų organizacijoje jaunimas neatsiliktų su parengimais: baliais, koncertais, vaidinimais, vasaros metu išvažiavimais. Sudarykime aplinkybes, kad visur butų galima įsteigti ir palaikyti lietuvių kalbos mokyklėles, kad jaunuoliai butų lavinami lietuvių kalbos, pratinami prie lietuvių. Paremkime lietuvių veikiamus viešuosius darbus.

Ir tai atlikę — jausimės labai daug atlikę.

Jaunalietuvis.

Mokslas, Raštija ir Dailė

Rašo IOTA.

APLINKYBĖ IR ŽMOGUS.

Gyvenant sau, žmogus gyveni beverti gyvenimą. Tik tada mes galime gyventi vertingai, kada prisidedame su savo intelektiniu lobiu prie didžiosios žmonijos eisenos. Teisybė, yra žmonių, kurių noturai bei esimas mėgsta tykius laukus, augštus kalnus, sriaunus upeliukus; žodžiu, girias, paukščius ir žvėrius turėti apie save, negu pasirodyti žmonėse su kibirkštėle žmoniškumo. Mes, vieni, esame niekis. Tik draugaudami buname kuo nors.

Be kitų žmonių, mes nieko negalime pasiekti. Be tam tikros aplinkybės, mes, apie savo gabumus negalime nė kalbėti. Vieta ir laikas daug reiškia. Štai Italijoje, Vecelli šeimoje gimsta kudikis. Ir auga tas kudikis Cadore. Sulaukus devynių metų, jis nuvežamas į Venciją ir paliekamas prie Sebastiono Zuccato mokytis paveikslų tepimo. Nepoilgam jis lanko Bellinio mokyklą ir ten susipažįsta su vienais metais jaunesniu už jį patį jaunuoliu, Barbarelli. Gyvena ir dirba jiedu drauge Vencijoje. Ištepus šiek-tiek vaizdų ant sienų ir audeklų, tokių gražių, kad pasaulis nebuvo dar matęs panašių, Barbarelli (žinomas kaipo Giorgionas) numiršta jaunystėje, palikdamas savo draugą Vecelli (arba kaip vadinama Titianą) dirbti dailės darbą Vencijoje iki jis sulaukia šimtą metų amžiaus, o kurį tik juodasis maras pakerta. Vecelli, budamas labai gabiu vargiai butų buvęs dailininku jei ne vieta ir laikas kuriame jam buvo likta gyventi. O gimti Bellini laikuose ir tai netoli Vencijos, buti nugabenamas devintų metų amžiaus ir paliekamas prie Giorgiono mokytis, tai viskas taip laimingai išėjo, nesakant taip pat kaip ir Aleksandro Didžiojo gyvenimas ir užkariavimai.

TAVO MOTINA.

Kas yra gražiausio žemėj,
Kas nusaulina tikrovę,
Kas tau žvaigždžių derlių semia? —
Tavo motina tikroji.

Kas tavęs sapne ilgėjas,
Kol mezgeis, kaip vaisiai didųs?
Kas į tavo širdį dėjos?
Tavo motina pražydus!

Keno pirmo skaisčios lupos
Pabučiuot tave surojo?
Kas prie tavo skausmo klupos? —
Tavo motina geroji!

Kas tave svajonėm vykstė,
Skyrė visą tau pasaulį,
Kurė džiugę tau jaunystę? —
Tavo motina, kaip saulė!

Ar žinai, kas iki karsto
Bus vis tokia pat, vis toji?
Ta, kur širdį tavo žarsto!
Tavo motina šventoji!

Petras Vaičiunas.

SLA. JAUNUOLIU DARBUOTĖ

CHICAGO, ILL.

Vykęs Parengimas Dariaus ir Girėno Paminklo Fondui.

Lapkričio 23 d. gražioje ir erdvioje Casino Moderne salėje įvyko SLA. 322 kuopos surengti šokiai, kurių pelnas buvo skirtas Dariaus ir Girėno Paminklo Fondui. Nežiurint, kad tą vakarą Chicagos miestą aplankė nemaža audra — salėje matėsi gražus burelis susirinkusio jaunimo ir visuomenės veikėjų. Jų tarpe pažymėtina Lietuvos konsulas, A. Kalvaitis, kompozitorius A. Vanagaitis, art. J. Olšauskas ir kiti.

Laike vienos trumpos pertraukos adv. A. Olis perstatė susirinkusiems svečiams A. Kalvaitį; R. A. Vasalle, Dariaus ir Girėno Paminklo statymo fondo pirmininką; Al. Kawal, Northwestern Universiteto Football komandos kapitoną ir A. Lapinską, kurie pasakė po trumpą „spyčiuką".

Kiek teko patirti, tai SLA. 322 kuopa įteiks $25.00 paminklo fondui, kaipo savo mažą paramą tam garbingam tikslui.

SLA. 322 kuopa reiškia širdingą padėką „Margučiui" už radio garsinimus, ir taipgi „Dirvai", „Tėvynei", „Vienybei" ir „Draugui" už pagarsinimą šio parengimo savo laikraščio skiltyse.

Rep.

Mažamečių Kampelis

L. Tolstojus.

APIE GERUMĄ.

Vaikai, Maša ir Miša prieš namą stato lėlėms palapinę.

Miša (piktai į Mašą). Netaip! Aną pagalį vilk. Nesuprantanti!

Senė (išeina į priedurį, žegnojasi ir kalba). Tegelbėjo ją Kristus! Tai siela angeliška. Visų gailisi.

(Vaikai nustoja žaisti, žiuri į senę).

Miša Tu apie ką?

Senė. Apie jusų motutę. Atmena Dievą. Musų, vargšų, gailisi. Štai ir sijoną davė, ir arbatėlės, ir pinigučių. Tegelbėja ją Viešpats, Dangaus Karalienė. Netaip, kaip anas nekrikštis. „Daug jusų, sako, valkiojasi". Ir šunes tokie pat pikti. Vos išsinešinau.

Maša. Kas gi tai?

Senė. Gi prieš degtinės krautuvę. Och, negeras ponas. Na Dievas su juo! Dėkui jai, balandėlei, apdovanojo, nuramino sielvartaujančią. Ir kaip reikėtų gyventi mums, jeigu tokių žmonių nebutų. (Verkia).

Maša (į Mišą). Kokia ji gera!

Senė. Užaugsite, vaikučiai, taip pat neapleiskite vargšų. Ir jusų Dievas neapleis. (Nueina sau).

Miša. Kokia ji pasigailėtina!

Maša. O aš džiaugiuos, kad mama jai davė.

Miša. O aš nežinau, kodel neduoti, kai yra. Mums nereikia, o jai reikia.

Maša. Tu atsimeni, kaip Jonas Krikštytojas sakė: kas turi du rubus, teatiduoda vieną.

Miša. Taip, kai užaugsiu, aš visą ką atidavinėsiu.

Maša. Visą ką negalima.

Miša. Kodel negalima?

Maša. Ogi pats kaip?

Miša. O man vistiek. Reikia buti visiems geru. Ir visiems bus gerai.

(Ir Miša metė žaidimą ir nuėjo į vaikų kambarį, nuplėšė nuo sąsiuvinio lakščiuką ir parašė kažin ką jame ir įsidėjo į kišenių.

Lakštelyje buvo parašyta:
REIKE BUT GERU.)

Sulietuvino **Arėjas Vitkauskas.**

PIKTUMAS IR GERUMAS.

Kartą vėjas ir saulutė
susiginčijo truputį,
kas tvirtesnis bus iš jų,
ginčas buvo del jėgų.
Žmogų einant pastebėjo,
gal nuo saulės, gal nuo vėjo
apsiaustą turėjo jis,
o gal manė dar, kad lis.
Vėjas tarė: „Aš tvirtesnis
Na, kas bus iš mųs greitesnis,
apsiaustą numes žmogaus —
pirmą pagyrimą gaus?..."
Taip jis taręs ėmė pųsti,
manė, jog jėga jo rųsti
greitai apsiaustą nutrauks...
Na, saulutė čia palauks
Vėjas tampė kiek galėjo
apsiaustą, bet netesėjo
jo nutraukti nuo žmogaus,
vėjo stumdomo smarkaus.
Apsiaustą šis prisispaudė
ir vėjalis kiek negaudė —
nepagavo jo skvernų
ir nustojo met jėgų...
Čia nušvito ir saulutė,
ėmė kaitinti truputį,
o toliau — karščiau, karščiau...
Ėjo jau žmogus lėčiau
ir toliau nebeištvėrė,
iš rankovių išsinerė
ir be apsiausto visai
ėjo jau toliau jisai...
Galima čia pastebėti,
kad jėga ką nugalėti,
kaip tam vėjui, štai, sunku,
nugalės greičiau geru
toks kaip šildanti saulutė,
nes — tvirta jėga švelnutė.

Arėjas Vitkauskas.

Metų Žingsniai

Parašė **Andrius Varguolis.**

Metai žingsniuoja...

Tik pėdomis mindami pilkąją musų žemę, o viršunes paslėpę nepasiekiamoje žmogaus protui augštybėje. Nė valandėlės nesustodami žingsniuoja lygiuoju amžinybės keliu, iš begalinės tolybės į begalinę tolybę, lygųs, nepalenkiami ir akli. Žingsniuoja tyliu, bet ir skambančiu kiekvienos akimirkos judėjimo žingsniu, skandindami pilkose savo skubumo dulkėse ir turtus, ir vargą, ir žemę, ir saulę, ir žvaigždžių miliardus ir visa tat, ką mes laikome didinga, amžina ir stebuklinga. Griuva pasauliai, išnyksta valstybės, didieji miestai, išdžiusta neišsenką šaltiniai, tolima ir miglota pasaka virsta dabartis...

Ir iš musų, žmonių, taip trumpos gyvenimo akimirkos viešpačių, metai godžiai nuolat atima po gabalėlį minčių, svajonių, norų, jausmų; po gabalėlį musų sielos ir kuno... Apkurtęs nuo gyvenimo skambumo, apakęs nuo jo margumo, žmogus nemato ir negirdi, kaip žiauriai žingsniuoja metai ir neįaučia jų rankų palytėjimų. Tik gyvenimo pabaigoje, senas ir paliegęs, žmogus pajunta, kaip žiauriai jį apiplėšė metai, kaip žodžiai išnešiojo išgrobstė jo sielos ir kuno stiprybes, palikę tik silpną, nuo mažiausio sunkumo svyruojantį, kevalą...

Bet buna žmogaus gyvenime akimirkių, kada, nors jaunas ir stiprus, išgirsta jis nenulenkiamą metų žingsnių skambumą ir kada kiauros, bet visa matančios metų akys begalybės šalčiu į jį pažvelgia.

Prieš daugelį metų turėjau du draugus. Drauge žaidėme, mokėmės, drauge jaunatvės svajonių pinkles pynėme.

— Aš busiu pirklys, — atsimenu, žaibavo mėlynomis akimis Kazys ir jo vaikiškam, sveikam ir nekaltam veide spindėjo valia, didžiausia žmogaus stiprybė. — Aš uždirbsiu daug pinigų, turėsiu visokių patogumų, busiu dosnus visuomenės reikalams.

— Aš busiu karys, — spaudė dešinį kumštį Antanas, ir atrodė, kad ištikrųjų toje jo rankoje jau švytruoja aštrusis kardas.

Kiekvienas dalinomės savo svajonėm's, kiekvienas mintimis siekėme tos augštybės, kuri mums kilniausia ir gražiausia atrodė ir nekantravome. Nekantravome, kad taip išlėto, atrodė, žingsniuoja metai, kad taip išlėto kaupiasi jėgos musų sielose ir kunuose.

O metai žingsniavo. Tuo pat greitumu, tvarkingumu, gausingai in mus, tris draugus, apiberdami nenutraukiamo savo judėjimo dulkėmis.

Išblaškė mus didysis karas. Į svetimus kraštus, į svetimus vargus ir rupesčius. Suaugome nejučiomis. Nejučiomis kiekvienas apie ką kitą pradėjome svajoti, ko kito siekti...

Mažoje geležinkelio stotelėje laukiau traukinio. Slankiojau apsnigtu, slidžiu peronu, vos apšviestu keleivių kambariu, žiovavau, nors miego nenorėjau, rukiau, nors apkarto nuo dumų gerklėje, o laikas taip išlėto slinko, vos vos stumdamas į priekį mažyčius silpnus laikrodžio rodiklius. Žmonių naktį toj mažoj mažo miestelio stotelėj nebuvo. Nebuvo su kuo pasidalinti nuoboduliu. Pagaliau, kažin kur toli toli, už slėnių ir pušynų vos girdimai sužviegė garvežys. Skubančių į stotelę traukinio plieninių ratų bildesys silpnučiu aidu suužė bėgiuose. Pagaliau!

Į peroną išėjo ir greta manęs atsistojo geležinkelietis. Virpąs nuo šalčio, iš šilto kambario išėjęs, besisupąs į lengvutį savo uniforminį apsiaustą, po apsiausto skvernu saugojąs nuo vėjo trispalvį savo rankinį žibintuvą. Pažvelgiau į rupesčio ir vargo raukšlėmis išvagotą to mano vienumos bendrinimko veidą ir nustebau įžiurėjęs jame pažįstamus jaunatvės draugo veido bruožus.

— Ar šituo man traukiniu reikės važiuoti? — paklausiau jo.

— Ne. Tuoj atvyks ir antras traukinys. Tamsta kitu važiuosi.

Jo balsas buvo storas, kiek užkimęs nuo vėjo ir rukymo. Suaugusio žmogaus balsas, bet jame aiškiai išgirdau tolimų metų draugo balso atgarsius.

— Kazy, tu? — sušukau, ir ištiesiau jam ranką.

Jis mane irgi pažino. Nuoširdžiai paspaudė ranką, jaunatvės pavasario mėlynomis akimis kurį laiką žiurėjo į manę. Paskui vėl niaurus praėjusiųjų metų antspaudas užspaudė blyktelėjusį jo veide jausmingumą, ir pajutau, kad jam su manim nejauku, kad esu jam svetimas, tolimas.

— Kaip gyveni?

— Gerai.

— O tu?

— Gerai.

Ir apie ką gi mes galėjom kalbėti, ką vienas kitam pasakoti? Vis tiek visko neišpasakosi, vis tiek nepamatysi daugiau, negu kad buvo matyti iš po tų dulkių, kuriomis apnešė mus abu metų žingsniai.

Plienu žvangindamas garu alsuojąs, prieš mus sustojo traukinys. Eilės tamsių vagonų siluetų ir šviečiančių langų virtinė. Tik vos keli žmonės iššoko į tą mažą stotelę, o jų tarpe ir tas, kurį mes abu iš karto pažinome. Jis priėjo prie musų ir paklausė Kazio, ar yra stotelėj bufetas. Silpno žibintuvo šviesoje aš iš karto pažinau, kad tai trečias musų jaunatvės draugas — Antanas. Jo veidas buvo pilnas, patenkintas, nors irgi metų piršto skaudžiai paženklintas. Brangųs kailiniai saugojo jį nuo šalčio, bet jis buvo Antanas.

Mes į jį žiurėjome taip nustebusiomis akimis, kad ir jis mus pažino. Pakratė abiejų rankas, kažin kur į šalį, pro vagonų ratus, žiurėdamas, taip pat metė kelis neprasmingus, nejaukius žodžius...

Man, esu įsitikinęs ir mano draugams, buvo nejauku. Nejauku, nes aiškiai tą valandėlę girdėjome, čia pat, prie musų, metų žingsnius, skambančius garvežio garo šnypštimu, ateinančio kito traukinio, kuriuo ir aš turėjau važiuoti, ratų bildėsiu. Mums buvo nejauku, tiesiog baisu tuos metų žingsnius girdint, baisu matyti tų žingsnių pėdsakus, taip aiškiai įbrėžtus musų veiduose.

— Aš šituo traukiniu važiuoju.

— Aš šituo.

— O aš palieku.

Greituoju paspaudėm vienas kitam rankas ir nuskubėjom kiekvienas savo keliu, jausdami širdyse metų žingsnių sunkumą.

Metus aš pamačiau. Be pradžios ir galo, vos įžiurimoj prieblandoj, ėmė slinkti jie man prieš akis baisia mirties vilkstine. Nežinia iš kur, nežinia kur. O iš paskui kiekvieną jų slinko šiurpulingas mirties debesys, visa ryjąs, visa naikinąs...

Taip, iš lengvo, tyliai, kaip atsargi pelė, krapštosi Laikas. Piktu, niauriu veidu nepermaldaujamas, nesustabdomas. Slenka, krapštosi jis ligi pusiaunakčio, kada iš milionų krutinių išsiveržia linksmas, bet ir koks tragiškas drauge, pasveikinimas: „Naujų Metų!"

Sesei Lietuvaitei

Dega žiburėlis,
Dega sau lėtai;
Verkia sesutėlė,
Verkia ji liudnai.
— Ko verki, sesute,
— Kam liusta širdis?
„Aš čionai paklydus —
„Svetima šalis...
„Buvau atvažiavus
„Laimės čia ieškot,
„Bet gal reiks skausmuose
„Save palaidot.
„Vaikus išaukėjau
„Svetimiems dievams,
„Kurie nebetinka
„Tautai nė tėvams.
„Jie eina tarnauti
„Žmonėms svetimiems,
„Nieko nebeveikia
„Naudingo saviems.
„Delto man ir liudna,
„Neramu širdy;
„But smagiau gyventi
„Savoje šaly..."
Plieskias žiburėlis,
Šviečiasi laukai.
Neliudėk, sesute,
Pagerės laikai.

P. B.

Gėlės Sapne

Ji viena tenai palikus
Nuo manęs taip toli.
Atsiuntė sapne, mažytė,
Dvi neužmiršuoles.

Sapnavau: gavau jos laišką —
Popierį be žodžių.
Laiške dvi įdėtos gėlės
Širdį man paguodė.

Suprantu — jos meilė didi
Taip kalbėt negali,
Ką mėlsva neužmiršimo
Pasakys gėlelė.

Saldus sapnas, tartum valtis,
Supo mano širdį.
Meilė josios man krutinę
Svaiguliu nugirdė.

Vainis Dainoras.

S. L. A. REIKALAI

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

KENOSHA, WIS.
Iš SLA. 212 Kp. Susirinkimo.

Gruodžio 3 d. įvyko priešmetinis SLA. 212 kp. susirinkimas. Nors kuopoj yra apie 100 narių, bet į susirinkimą nė pusė neatėjo. Negerai.

Atlikta nominacijos Pildomosios Tarybos ir išrinkta kuopos valdyba 1934 metams: pirm. H. Labanauskas, vice-pirm. F. Povilenskis, prot. rašt. J. Kasputis, fin. rašt. A. Kvedaras, iždin. J. Marcinkevičius, iždo globėjai J. Bučnis ir Jonas Kasparas, org. J. Kasputis ir J. Marcinkevičius, dakt.-kvot. Dr. H. L. Rose.

Nors visi nariai norėjo, kad pirm. A. Kunca dar butų ir ant toliaus kuopos pirmininku, bet P. A. Kunca atsisakė. Taipgi tik visų narių prašomas apsiėmė P. H. Labanauskas. P. A. Kunca ištarnavo kuopai, kaipo kuopos pirmininkas, 5 metus ir tuo laiku kada visoj organizacijoj siautė partinė audra — aišku, kad neatsiliko ir SLA. 212 kp. neužkliudyta. Bet ačiu pirm. P. A. Kuncai už jo bešališkumą ir rimtai į reikalus žiurint — 212 kp. mažai nukentėjo, palyginus su kitomis kuopomis. Nors P. A. Kunca ir atsisakė, bet į jo vietą išrinktas P. H. Labanauskas, senas SLA. veikėjas ir tai vietai tinkamiausias. Tiesa, P. H. Labanauskui jau nebetie laikai organizacijoj darbuotis, bet visų prašomas sutiko dar patarnauti. Visgi faktai parodo, kad žmogus teisingai ir sąžiningai veikdamas, laikui bėgant, susilaukia visų pagarbos. Tai yra gražu!

J. Kasputis.

HUDSON, MASS.
Paveikslai iš Lietuvos.

Gruodžio 16 d. SLA. 58 kuopa buvo surengus lietuviškus kalbančius paveikslus. Rodė J. Januškevičius. Publikos prisirinko pilnutė svetainė. Publikai paveikslai labai patiko, nes rodoma įvairus vaizdai iš visos Lietuvos ir Vilnijos. Visi begaliniai buvo sužavėti rodymu Dariaus ir Girėno laidotuvių Kaune. Parodė juos dar gyvus, skraidančius ir kalbančius Amerikoje, o netrukus jie jau negyvi, jų tik karstai ir dideliausia laidotuvių procesija. Tai visus iki ašarų sugraudino.

Ištikrųjų už Januškevičiaus paveikslų pamatymą verta mokėti labai didelė įžanga.

Šiam parengimui daugiausia pasidarbavo F. Devainis, L. Valkevičius, V. Šumskas ir K. Jakubauskas. O svečius pavaišino ir pamigdino Morta Janušienė.

Sil. Šatas,
SLA. 58 kp. sekr.

FOREST CITY, PA.
Iš SLA. 2 Kuopos Susirinkimo.

SLA. 2 kuopos susirinkimas įvyko 10 d. gruodžio. Susirinkimas buvo skatlingas nariais. Išrinkta 1934 m. kuopos valdyba: pirm. tas pats A. M. Makauskas, vice-pirm. Antanas Grikauskas (naujas), sekretorė ta pati Ona Nieniuvienė, iždininkas tas pats Antanas Kazlauskas, iždo globėjai J. Milius, P. Kondrotas ir Ignas Steponaitis, maršalka J. Urbanavičius, organizatorius A. J. Nienius, kuopos daktaras-kvotėjas Dr. C. B. Costello.

Praėjusį metą nenuveikta niekas iš priežasties bedarbės. Bet šį metą visi nariai ir narės pasižadėjo pasidarbuoti.

Pirmininkas bandė atsisakyti delei tulų priežasčių, bet leidus slaptai balsuoti, vėl tapo išrinktas dauguma balsų.

SLA. 2 Kuopos Narys.

PATERSON, N. J.
Iš SLA. 101 Kp. Susirinkimo.

Kuopa savo metinį susirinkimą laikė paprastoj svetainėj, 62 Lafayette St., 7 d. gruodžio. Susirinkimą atidarė pirm. P. Jarulevičius. Skaitytas protokolas iš pereito susirinkimo ir priimtas kaip skaitytas.

Skaitymas žinių iš SLA. Centro per fin. rašt. J. Dutkų kaslink ligonės P. Supurienės ir narių užvilktų duoklių. Laiškai priimti. P-as J. Dutkus apsiėmė viską išpildyti.

Skaitytas laiškas iš SLA. 5-to apskričio kaslink maršruto krutamų paveikslų. Kp. priėmė siulomą dieną, tai yra sausio 4 d., 1934, ir išrinko komisiją iš dviejų ypatų paėmimui svetainės. Darbas varomas pirmyn. Svetainė jau paimta po numeriu 84 Buttler St. Visi SLA. nariai ir Patersono bei apylinkės lietuviai esate kviečiami atsilankyti ir pamatyti vėliausių laikų Lietuvos įvykius, jų tarpe ir Dariaus-Girėno laidotuves Kaune. Bilietų kainos nebrangios: suaugusiems 30c., o vaikams 10c. Taipgi paimta tinkama svetainė.

Šiame susirinkime išrinkta S. L. A. 101 kp. valdyba 1934 m.: pirm. P. Jarulevičius, vice-pirm. Iz. Navickas, finansų rašt. J. Dutkus, protokolų rašt. A. Drobinis, iždin. S. Jackevičius, iždo glob. R. Adamavičienė ir A. Sopčikienė, maršalka Kaz. Ivoška.

Beje, P. Jokubauskienė serga. Kp. ir nariai linki P. Jokubauskienei greitai pasveikti ir vėl eiti savo sunkias gyvenime pareigas.

J. Treinis.

CHICAGO, ILL.
Iš SLA. 260 Kp. Susirinkimo.

SLA. 260 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyko 3 d. gruodžio, kuris buvo šaukiamas atvirutėmis. Buvo kuopos valdybos rinkimai ir Pildomosios Tarybos nominacijos. Valdyba beveik ta pati pasiliko, išskiriant vice-pirmininką. Išrinkti: pirm. Jurgis Gribas, vice-pirm. F. Druktainis, prot. sekr. M. Paliokaitis, fin. sekr. F. Seretavičius, iždin. J. S. Vitkus, iždo globėjai P. Gribienė ir F. Mikolaitis, dr.-kvot. Dr. S. Biežis, ligonių lankytojas B. Puzauskas, organizatoriai P. Gribienė ir T. Aleksynas, korespondentas M. Paliokaitis.

M. Pallock, sekr.

WEST PULLMAN, ILL.
Iš SLA. 55 Kp. Susirinkimo.

Gruodžio 10 d., West Pullman Park svetainėje, įvyko SLA. 55 kuopos priešmetinis susirinkimas su vidutiniu skaitliumi narių.

Gauta du laiškai iš Centro. Jie perskaityti ir priimti.

Buvo nominuojama Pild. Taryba ir renkama kuopos valdyba. Valdybon išrinkta: pirm. V. Rašinskas, vice-pirm. J. Petravičia, prot. sekr. J. Tamašauskas, fin. sekr. J. Andriuška, iždin. K. Venckus, iždo globėjai K. Luga, Lapė ir J. Vitutis, dr.-kvotėjas Dr. Makaras, maršalka J. Žigtilis, organizatoriai J. Tamašauskas, K. Pocius ir V. Lapienė, koresp. J. Tamašauskas. Svetainę paimti komisija Venskus ir Sinkevičia.

Nutarta kitais metais pavesti knygas peržiurėti iždo globėjams, paprastai kaip yra daroma Centre.

Susirinkimas užsitęsė ilgiau, negu paprastai ir nekurie dalykai nebaigti svarstyti — palikti metiniam susirinkimui. Taigi nariai turėtų nė vienas neapleisti tą susirinkimą, butinai turėtų atsilankyti.

Nariai negalinti užsimokėti mokestis, gali gauti paskolos iš Centro. Kuriems reikalinga paskola mokestims užsimokėti, tie butinai turite atsilankyti į ateinantį susirinkimą ir pareikalauti tos paskolos. Nesiduokite išsibraukti iš Susivienijimo nors ir kritiškoj padėty esate.

Susirinkimas buvo ramus ir tvarkus, mat nebėra pas mus tavorščių, kurie paprastai keldavo trukšmą susirinkimuose.

Korespondentas.

WORCESTER, MASS.
Iš SLA. 318 Kuopos.

Pereitame „Tėvynės" numery yra įsiskverbę pora klaidų. Buvo pažymėta, kad skaitant laišką iš SLA. sekretoriaus, kilo nariuose nesusipratimas. Buvo parašyta, kad pirmininkas neturėjo konstitucijos, kad paaiškinus nariams. O turėjo buti, kad pirmininkas aiškino nariams, kad tas paragrafas išimtas iš konstitucijos. Ką SLA. sekretorius rašo, pirmininkas pats pradėjo perskaityti tą paragrafą, bet nariai nenorėjo tikėti, kad toks paragrafas galėtų buti konstitucijoj. Todel buvo palikta komisijai, kad ištirtų ir praneštų sekančiam susirinkime.

Kita klaida: Dariaus ir Girėno paminklui parašyta liko pelno 10 dol.; turėjo buti 150 dol.; 125 dol. bus pasiųsta į Kauną paminklo fondan, o 25 dol. į Chicagą.

J. Mozuraitis.

STUTH BOSTON, MASS.
Iš SLA. 43 Kuopos Veikimo.

SLA. 43 kuopos susirinkimas buvo gruodžio 13 d. Susirinkimas šaukta atvirutėmis, nes buvo Centro valdybos nominacijos ir kuopos valdybos rinkimas. Susirinkimas buvo skaitlingas, bet toli gražu ne visi nariai dalyvavo. Visi nariai privalėtų į svarbesnius susirinkimus atsilankyti.

Praeito susirinkimo protokolas priimtas vienbalsiai.

Pildomosios Tarybos nominacijos atlikta tvarkingu budu.

Po to, perskaitytos ligonių blankos ir pripažintos ligos pašelpos keturiems nariams. Įteikta čekiai ligoj pašelpos nariams vertėje $166.00 ir pomirtinės čekiai vertės $750.00. Taipgi vienas čekis įteikta auka iš N. ir. N. Fondo $5.00. Viso $921.00. Minėta skaitlinė mums aiškiai primena, kad SLA. daug neša pagelbos savo nariams arba likusiems našlaičiams.

Prieš pat kuopos valdybos rinkimus pakeltas klausimas kaslink raštininkams paskirtų darbų. Kadangi kuopos finansų raštininkas turi perdaug darbo ir dar ligonių visi reikalai turi eiti vien tik per finansų raštininką, tas gana daug apsunkina vieną ypatą, kuomet protokolų raštininkas turi daug mažiau darbo. Tiesa, fin. raštininkas gauna ir atlyginimą daug didesnį, bet visgi yra perdaug apkrautas darbu. Apkalbėjus raštininkų reikalą, palikta valdybai išspręsti ir išrišti minimą klausimą ir kad valdyba savo nuosprendį išduotų sekančiam metiniam susirinkime sausio mėn., 1934 m.

Kuopos valdybon išrinkta: pirm. J. L. Kasmauskas, vice-pirm. Petras Jankauskas, protokolų rašt. B. Navickas, fin. rašt. K. J. Paulauskas, iždin. J. Lekys, dr.-kvot. Dr. P. J. Jakmouth (Jakimavičius), iždo globėjais K. Adomkevičius ir B. Pečiulis. Neišrinkta dar organizatorius ir maršalka. Tai bus padaryta metiniame susirinkime.

Svarstant SLA. konstitucijos tekstą, kuris tilpo „Tėvynėj", nutarta išrinkti komisiją, kuri apspręs nekuriuos reikalingus dalykus ir pasiųs konstitucijos komisijos sekretoriui. Komisijon išrinkta: adv. Z. Šalnienė, J. Dragašius, S. Mockus, J. Lekys ir kuopos pirm. J. Kasmauskas.

Reikia priminti, kad pirmininkas atidarydamas susirinkimą, pranešė liudną žinią, kad numirė musų SLA. 43 kuopos senas narys darbuotojas a. a. Petras Stanis. Pirmininkas paprašė visus atsistoti ir išreikšti dideliausios pagarbos. Kas ir buvo padaryta.

Visi nariai užprašomi dalyvauti sekančiame susirinkime, kuris įvyks sausio 10 d., 1934 m., Lietuvių Ukėsų Svetainėje. Pradžia 7:30 val. vakare.

M. Mocpaketris.

MANCHESTER, CONN.
Iš SLA. 207 Kp. Susirinkimo.

SLA. 207 kp. priešmetinis susirinkimas įvyko 10 d. gruodžio. Narių dalyvavo skaitingai. Atlikus kp. reikalus, rinkta kp. valdyba sekantiems metams ir nominuota SLA. Pildomoji Taryba. Išrinkta bemaž visa nauja valdyba: pirm. J. Užupis (darbštus ir energingas narys), vice-pirm. K. Ramanciškas (geras SLA. narys, visuomet lanko kp. susirinkimus), fin. sekr. A. Tveronaitis. Apie Tveronaitį tiek galiu pasakyti: yra daug metų praeity kuopoje sekretoriavęs ir jo darbuotę SLA. 207 kp. nariai visi patenkinti. Protokolų rašt. Julė Birietienė (yra gabi veikėja, manau gerai tvarkys raštininkystės darbą), iždin. išrinkta ponia E. Arlukevičienė (nesenai priklausanti prie SLA., bet įdomaujasi SLA. reikalais, lanko susirinkimus ir gilinasi į organizacijos darbuotę), iždo glob. jaunuolis A. Užupis ir M. Giraitienė. A. Užupis gerai lietuviškai kalba ir gali pasekmingai darbuotis. M. Giraitienė praeity buvo iždo globėja ir visuomet gerai tvarkė finansus. Maršalka išrinktas tas pats V. Streikis.

Sena valdyba linki naujai valdybai kuosekmingiausia darbuotis delei kuopos ir organizacijos labo.

Negalima užtylėti nepriminus apie dabartinį musų kp. sekretorių, gerb. J. Streimikį. P-as J. Streimikis ir jo žmona, ponia M. Streimikienė, yra abu jauni ir jau senai darbuojasi del organizacijos labo. J. Streimikis praeity su pasisekimu dirbo organizatoriaus darbą, o dabar sekretoriauja.

Gerb. SLA. 207 kp. nariai, visi kviečiami atsilankyti į metinį susirinkimą. Bus priėmimas įvezdinimas naujos valdybos, finansų raportai ir konstitucijos komisija (P. Ambrasas, A. Tvaronaitis ir A. Birieta) pateiks susirinkimui savo pastabas iš projekto naujos konstitucijos.

A. Birieta,
Buvusis rašt.

CHELSEA, MASS.
Iš SLA. 53 Kuopos Darbuotės.

Viršminėta kuopa savo trečią metinį balių turėjo Dėkų Dienoje, Manos svetainėj. Balius susidėjo iš programo ir šokių. Pirmą dalį programo pildė kuopos mokyklos mokiniai, po vadovyste p. Z. Navickienės. Jie sudainavo kelias liaudies daineles. Reikia pripažinti, kad dainavo neblogai. Keturios mergaitės: A. Kaminskiutė, B. Pečinkoniutė, V. Jurkevičiutė ir E. Celevičiutė, tautiniuose rubuose pašoko noriu miego. Paskui buvo monologų, deklamacijų ir klesiškų šokių. Ir vis tai atliko mažamečiai SLA. nariai.

Garbė tėvams, kurie ragina vaikus rašytis prie SLA. ir pratina juos vėikti su lietuviais. Malonu publikai matyti tokį reginį, bet dar maloniaus tų vaikų tėvams matyti mažyčius ant estrados kalbant ir dainuojant tėvų kalba.

Buvo ir prakalbų. Kalbėjo „Rimbo" redaktorius p. K. J. Paulauskas. Trumpai ir aiškiai nušvietė reikšmę organizacijos ir kokią naudą atneša lietuvių kulturiniam gyvenimui. Po prakalbos, p. S. Paura ir p. Z. Naveckienė sudainavo duetą, pianu akomp. R. Naveckas. Po to p. A. Juga ir S. Paura sulošė dialogą; juokingai buvo apsirengę, o dar juokingiau lošė ir dainavo. Paskui prasidėjo šokiai ir tęsėsi iki vėlumai. Taipgi buvo suteiktos sidabrinės taurės atsižymėjusiems polkos ir valco šokime.

Publikos buvo pusėtinai. Taipgi teko pastebėti, kad atsilankė ir Bostono lietuviai inteligentai bei profesionalai, rodos dėka už tai priklauso advokatui J. A. Šalnai. **F. K.**

WESTVILLE, ILL.
Iš SLA. 18 Kp. Susirinkimo.

SLA. 18 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 3 d., miesto svetainėje. Narių dalyvavo nemažai, nes susirinkimas šauktas atvirutėmis ir skelbtas organe „Tėvynėje".

Buvo nominuota SLA. Pildomoji Taryba ir rinkta kuopos valdyba. Valdybon išrinkta visi senieji: pirm. J. Grincevičius, vice-pirm. A. Gudauskas, fin. rašt. A. Stokes, nutarimų rašt. P. Mosteikienė, iždin. O. Norkienė, iždo globėjai O. Raulinaitienė, A. Latoža ir A. Balsienė, maršalka P. Norkus, koresp. P. Mosteikienė, organiz. A. Stokes.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks sausio 7 d. Bus tai svarbus susirinkimas, nes kuopos valdyba išduos metinį raportą. Visi nariai malonėkite į šį susirinkimą atsilankyti.

SLA. 18 Kp. Koresp.

TOLUCA, ILL.
Iš SLA. 19 Kp. Susirinkimo.

Gruodžio 10 d. buvo SLA. 19 kuopos metinis susirinkimas pas V. Jakubauską. Kuopos pirmininkui A. Majauskui atidarius susirinkimą, perskaitytas praeito mėnesio protokolas, kuris priimtas be pataisymų. Surinkus nuo narių mėnesines duokles ir patinkrinus kuopos iždo stovį, eita prie svarstymo projekto SLA. konstitucijos.

Musų nariams nepatinka tas paragrafas, kur kitaip patvarkoma ligoje pašelpas. Tuo reikalu padaryta pataisymai ir pasiųsta SLA. Įstatų Komisijai.

Kuopos valdybon 1934 m. visi liko tie patys: pirm. A. Majauskas, vice-pirm. K. Raulickis, fin. sekr. ir iždininkas V. Jakubauskas, iždo globėjai J. Butinas ir O. Raulickienė.

Nutarta kuopos susirinkimus laikyti antrą nedėldienį kožno mėnesio, pas V. Jakubauską.

A. Majauskas, pirm.,
V. Jakubauskas,
Fin. rašt. ir iždininkas.

DETROIT, MICH.
SLA. 21 Kp. Nariams.

Draugai ir draugės SLA. 21 kuopos nariai. Atsilankykite visi skaitlingai į 21 kuopos susirinkimą, kuris įvyks 7 d. sausio, 1934 m., 10-tą val. ryte, po numeriu 461 Junction Ave.

Šis susirinkimas bus metinis, todel bus daug svarbių reikalų apsvarstymui. Todel visiems nariams butinai reikalinga šiame susirinkime buti. Nors SLA. 21 kuopa savo narių nebaudžia už nedalyvavimą bertaininiuose ir pusmetiniuose ar metiniuose susirinkimuose, bet nežinia ar ilgai galės taip buti, nes kuopos nariai visai nesirupina savos organizacijos reikalais, vien atsiduodami kuopos valdybai ir keliems aktyvesniems nariams.

Taipgi malonėkite pasirupinti priduoti kuopai savo antrašus jei kurie permainote gyvenimo vietas, nes reikale siunčiamos atvirutės ir laiškai sugrįžšta. Todel galima suprasti, kad tokie nariai negauna ir organo „Tėvynės" ir nemato kuopos pranešimų.

Draugai ir draugės, bandykime su naujais 1934 metais pradėti aktyviaus veikti ir dalyvauti susirinkimuose, nes visi žinome, kad Detroito SLA. kuopos turi išrinkę ir ateinančio Seimo rengimo komisiją, kuri darbuojasi pagal išgalę, bet ir visi nariai turėtų kooperuoti ir padėti jai veikti. Todel bukite aktyvesni. Žinome, bedarbė visus suvargino ir vargina, bet kad turime ir palaikome organizaciją, tai turime ir rupintis jos reikalais.

M. L. Balčiunas.

SLA. NARIU TRIBUNA

PIGUS TRUKŠMAVIMAS.

Nuo garsiojo žagaro laikų, Amerikos lietuvių visuomeninis gyvenimas jam lygaus trukšmadario neturėjo iki kitas net žagarą toli pralenkęs trukšmavimuose p. V. M. Chase (Čekanauskas) nenusprendė tokiu amatu pasižymėti. Ir reikia atiduoti p. Chase kreditas: turime tokį pigų trukšmadarį jo asmenyje, kad jis visus ir visokių trukšmavimų rekordus sumuša.

Beveik nėra to numerio nusigyvenusių Clevelando ir Worcesterio laikraštukų, kuriuose p. Chase nesikoliotų, nešmeižtų ir neniekintų jam kuo nors įsipykusių asmenų. Ne tik savo vardu jis šitai daro, bet ir po slapyvardžiais pasislėpęs (Klausutis ir kt.) jis savo šmeižtų ir trukšmavimų kampaniją varo. Po jo mali-malienėmis pasirašo ir kiti asmenys, kurie vos temoka vardą-pavardę pasirašyti ir tokiu budu gauna progos pasirodyti laikrašty kaipo „rašytojai". Tokio pigaus trukšmavimo p. Chase niekas nepavydi ir niekas rimtos domės į jo plepalus nekreipia. Bet kuomet tokis trukšmadaris reiškia pretenzijų vadovauti net tokiai rimtai organizaciiai, kaip musų Susivienijimas, tai jau tylėti negalima.

Paskiausiu p. Chase trukšmavimų kurjozu yra jo paskelbtas Worcesterio šlamštelyje atsisakymas nuo kandidaturos į SLA. Sekretoriaus vietą. Jis pasigiria, kad esą gaunąs labai daug laiškų iš SLA. kuopų veikėjų, kurie jam siulo SLA. Sekretoriaus urėdą, bet jis to urėdo nenorįs delto, kad SLA. Pildomoji Taryba jo į tą urėdą nerinkus pirmiau ir kad jo trukšmavimų negarbina Vitaitis, Grigaitis, Gegužis ir kt. SLA. veikėjai. Esą jis tiek daug balsų gavęs ir nominacijose ir rinkimuose ir tuomet jo nerinko Sekretorium... Už tai jis labai užsirustinęs ir todel nesutinkąs Susivienijimui sekretoriauti iki iš Susivienijimo nebus prašalinti augščiau išvardinti SLA. veikėjai. Tokie p. Chase pageidavimai primena aną lietuvišką priežodį: Jei tam tikras sutvėrimas ragus turėtų, tai visą pasaulį išbadytų.

Pirmiausiai, neabejotinai yra tuščias p. Chase pasigyrimas, kad jam kas nors SLA. Sekretoriaus urėdą siulo. Sprendžiant iš pranešimų laikraščiuose, jis pats nusistebės kiek maža balsų jis gaus SLA. Pildomosios Tarybos nominacijose, nors jis ir yra „indorsuotas" vienos labai „galingos" sriovės į SLA. Sekretoriaus urėdą. Beabejonės šitai nujaučia ir pats „garsusis literatas". Todel bando savo „populiarumą" gelbėti bent atsisakymu nuo kandidaturos jau po to, kai arti visos SLA. kuopos atliko nominavimą kandidatų į Pildomosios Tarybos urėdus. Tokiu atvėju galės pasakyti, kad atsisakiau ir todel nedaug narių už mane balsavo. Antra, ta proga dar kartą gali pašmeižti jam nepatinkamus asmenis ir kartu visą Pildomąją Tarybą. Todel jis tarpe kita ir sako:

„Kaip praktika ir pasielgimai Susivienijimo Pildomos Tarybos laike pastarų dviejų metų rodo, SLA. narių balsavimai nominavimui ir išrinkimui Pildomos Tarybos ir paties SLA. Seimo atstovų nieko nereiškia."

Nei žodelio tiesos nėra šiame SLA. Pildomąjai Tarybai primetime. Pirmiausiai, prie dabartinio Pildomosios Tarybos sąstato Seimo atstovai dar nebuvo renkami. Antra, Pildomoji Taryba negali kuopoms kliudyti rinkt atstovus į Seimą nes konstitucija kuopoms suteikia atstovų rinkimo teisę. Pildomoji Taryba tik privalo daboti, kad kuopos Seimo atstovų išrinkimą pravestų konstitucijoj nurodoma tvarka ir kad Seimo atstovai butų kvalifikuoti toms pareigoms sulig SLA. konstitucijos nurodymo. Nominuotų ir antrais balsavimais parinktų kandidatų į Pildomąją Tarybą galutinas išrinkimas priguli Seimui, o ne Pildomąjai Tarybai ir kuriuos kandidatus Seimas išrenka, tai Pildomoji Taryba negali to pakeisti. Seimas yra augščiausia SLA. valdymosi instancija.

Įvykusieji šių metų pradžioje SLA. Sekretoriaus rinkimai, kuriuos pravedė Pildomoji Taryba, kai kartas paliudija, kad Pildomoji Taryba remiasi narių balsavimu. Ypatingai tie Pildomosios Tarybos nariai, kuriuos p. Chase atskirai išvardindamas šmeižia, griežtai laikėsi visuotinu narių balsavimu pareikštos valios. Trukšmais operuojantis p. Chase nenori prisiminti, kad SLA. Pildomosios Tarybos nominacijose 1931 metais Dr. M. J. Vinikas gavo daugiausiai balsų, tiek balsų p. Chase niekuomet negavo ir negaus. Kuomet Pildomosios Tarybos nutarimu nariai visuotinu balsavimu sprendė kandidatus į SLA. Sekretoriaus urėdą, tai ir vėl Dr. M. J. Vinikas gavo arti du balsu prieš savo oponento vieną balsą ir didžiuma Pildomosios Tarybos narių užtvirtino Dr. Viniko išrinkimą į SLA. Sekretoriaus urėdą. Vadinasi, Pildomosios Tarybos žygiai kaip tik remiasi visuotino narių balsavimo valia. Vienok trukšmadarys Chase randa galimu kaltinti, kad Pildomoji Taryba neigia visuotino narių balsavimo valią. Kiek pigios demagogijos ir tikrosios padėties falsifikavimo yra augščiau pacituotame sakiny iš p. Chase trukšmingo rašto, tiek ir visi jo rašiniai tokia pačia demagogija ir faktų iškraipymu paremti. Geriau p. Chase padarytų, jei paaiškintų visuomenei kodel jam prisėjo taip umai ir netikėtai pasitraukti iš „Sandaros" administratoriaus pareigų ir kokie jo darbuotės daviniai yra su Vytauto ženkleliais, kurių ir šių žodžių rašytojas už keliis dolerius yra pirkęs iš p. Chase.

Reikia pasigailėti, kad Amerikos lietuvių gyvenime turime tokių atsiprašant laikraščių, kurie randa galimu patarnauti trukšmadario Chase avantiuroms. Davimas progos piktų norų asmeniui įeiti į Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo istoriją pigiausio trukšmadario rolėje, yra permenkas ir labai pigus kad ir sensacingiausiam laikraščiui tikslas.

Senas SLA. Veikėjas.

—„Tėvynėje" telpa naujausios žinios iš Lietuvos ir viso

PROTOKOLAS

SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimo, Įvykusio Gruodžio 7, 8, 9 ir 10 dd., 1933 Metais, SLA. Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

(Užbaiga)

78. Svarstoma Elzbietos Januškienės apeliacija reikale išmokėjimo pomirtinės jos mirusio vyro, Vinco Januško, nario 276 kp., Oakfield, N. Y. Pomirtinės išmokėjimas buvo sulaikytas delei neaiškumų velionio duoklių mokėjime. Šį reikalą nuodugniai ištyrus pasirodo, kad šio nario mokesčių neaiškumai yra kilę kuopos knygose, o kadangi narys, laike mirties pasirodo buvęs gerame stovy, tai nutarta pomirtinę išmokėti pašelpgavei, velionio moteriai E. Januškienei.

79. Svarstoma velionio S. Savicko, nario SLA. 142 kp., New Haven, Conn., pašelpos išmokėjimas. Šios pašelpos nebuvo galima išmokėti del nereguliarumų su ligos pašelpos blankomis. Apsvarsčius nutarta pašelpą išmokėti velionio pašelpgaviui.

80. Svarstoma Alberto Dargio, SLA. 353 kp. nario, iš Pittsburgh, Pa., pašelpos reikalas. Narį gydęs daktaras liudija, kad šis narys turi širdies ligą ir jau apie keturi metai sirguliuoja. Sulig Daktaro Kvotėjo Dr. J. Staneslow patarimo narys atsilankė pas D-rę Baltrušaitienę platesniam ištyrimui jo sveikatos. Sulig D-rės Baltrušaitienės raporto, pasirodo, kad Albertas Dargis įstojo į SLA. jau sirguliuojantis ir todel nuodugniai apsvarsčius šį reikalą surasta, kad sulig SLA. konstitucijos patvarkymo pašelpos mokėti negalima ir todel nutarta pašelpos nemokėti.

81. Kadangi Albertas Dargis, narys SLA. 353 kp., Pittsburgh, Pa., įstodamas į SLA. jau sirguliavo širdies liga, kas reiškia, kad jis įsigavo į Susivienijimą neteisingai liudydamas ir savo sveikatos stovį užslėpdamas prieš kuopos daktarą kvotėją ir kadangi tokiu atvėju, sulig SLA. konstitucijos patvarkymo, narys negali gauti nei ligoj pašelpos, nei pomirtinės apdraudos, tai apsvarsčius nutarta sugrąžinti šiam nariui įmokėtas duokles į apdraudos ir pašelpos fondus ir pasekoje to jis išbraukiamas iš Susivienijimo narių tarpo.

82. Svarstoma Silvestro Savicko, nario 142 kp., New Haven, Conn., pašelpos reikalas. Narys prisirašė prie SLA. 1928 m. budamas 22 metų amžiaus, tačiau sulig ligonį gydančių daktarų liudymų, pasirodo, kad šis narys serga džiova nuo 12-tų metų amžiaus ir todel jis turėjo šią ligą laike prisirašymo. Šį reikalą nuodugniai apsvarsčius, nutarta, kad sulig S. L. A. konstitucijos patvarkymo šiam nariui pašelpos mokėti negalima.

83. Kadangi Silvestras Savickas, narys SLA. 142 kp., New Haven, Conn., įsirašydamas į Susivienijimą jau turėjo širdies ligą, kas reiškia, kad jis įsigavo į Susivienijimą neteisingais liudymais ir užreiškimais daktarui kvotėjui ir kadangi tokiu atvėju sulig SLA. konstitucijos patvarkymo narys negali gauti nei ligos pašelpos, nei pomirtinės apdraudos, tai apsvarsčius nutarta sugrąžinti įmokėtas duokles į apdraudos ir pašelpos fondus ir išbraukti iš Susivienijimo narių tarpo. Bet kadangi šis narys neteisėtai įstojęs į organizaciją su džiovos liga ir už tą ligą išėmė jau $78.00 pašelpos, kas yra neteisėtu pašelpos išėmimu, tai grąžinant įmokėtas duokles pasilaikyti šią neteisėtai išgautą sumą iš SLA. iždo.

84. Svarstoma SLA. 60 kuopoj kilusieji vaidai ir pasireiškusieji neteisėtumai. Visą reikalą referuoja Sekretorius M. J. Vinikas, svarbesnius dokumentus perskaitydamas ir visą reikalą visapusiai nušviesdamas. Pridėnius faktus nušviečia ir SLA. Prezidentas S. Gegužis. Visą padėtį nuodugniai apsvarsčius nutarta:

a) Vienbalsiai pripažinta, kad SLA. 60 kuopa neteisėtai nuėjo į valdišką teismą prieš SLA. Prezidento ir Sekretoriaus patvarkymus ir nurodymus, kad tokis kuopos žygis yra neleistinas, todel išreiškiama kuopai griežtas papeikimas už nesilaikymą SLA. konstitucijos ir už nepaklusnumą SLA. Prezidento ir Sekretoriaus patvarkymams ir kartu nurodoma, kad tokiu nepaklusnumu sudarytos Susivienijimui išlaidos gali buti reikalaujamos sumokėti iš kuopos iždo.

b) Paduoti skundai prieš S. L. A. 60 kp., finansų sekretorių A. J. Bertoną yra nepamatuoti ir tokiais kaltinimais paremti, kas iš viso negalima skaityti kuopos sekretoriui prasikaltimu. Aišku, tas daroma kerštavimo sumetimais ir už tokių skundų sudarymą papeikiami tų skundų autoriai.

c) Kadangi pačios SLA. 60 kuopos iškeltoj byloj valdiškome teisme nuspręsta, kad išrinktas SLA. 60 kp. finansų sekretorium J. Smilgius į vietą neteisėtai prašalinto A. J. Bernoto yra neteisėtas ir, negali šio urėdo pareigų eiti ir A. J. Bernotą teismas pripažino teisėtu SLA. 60 kuopos finansų sekretorium, kas pilnai patvirtino pirmesnius SLA. Prezidento ir Sekretoriaus nurodymus ir patvarkymus, todel nutarta sugrąžinti tų narių duokles, kurie mokėjo p. J. Smilgiui, kaipo paprastam kuopos nariui ir kuris neturėjo teisės narių duokles kolektuoti ir siųsti į Centrą.

d) Kurie SLA. 60 kuopos nariai neužsimokėjo teisėtam kuopos finansų sekretoriui A. J. Bernotui savo duoklių už tris mėnesius, skaitosi suspenduoti ir negali buti renkami į kuopos valdybą ir taipgi negali dalyvauti rinkimuose kuopos valdybos iki savo duoklių neužsimokės konstitucijoj nurodyta tvarka.

e) SLA. 60 kuopa neatidėliojant turi laikytis SLA. konstitucijos patvarkymų ir pildyti SLA. Prezidento ir Sekretoriaus nurodymus. Jei ateity S. L. A. 60 kuopa ar jos valdyba pakartos tokius žygius, kuriais nesielgiama sulig SLA. konstitucijos ar nepildoma SLA. Prezidento ir Sekretoriaus patvarkymų ir nurodymų, tai įgaliojamas SLA. Prezidentas suspenduoti SLA. 60 kuopos valdybą ar visą kuopą, jei kuopa neteisėtiems valdybos žygiams pritartų ir juos palaikytų.

85. Apsvarsčius nutarta pereito suvažiavimo nutarimu perkeltus $3,000 iš Našlių ir Našlaičių Fondo į Bedarbių Fondą panaudoti tiesioginėms bedarbių paskoloms, vietoje išlyginimo sekretorių padarytų nuostolių duoklių pasisavinimu, kaip buvo nutarta.

86. Skaitoma SLA. 124 kuopos narių V. M. Čekanausko ir J. Januškevičiaus Sr. iš Hartford, Conn., skundai prieš kuopos sekr. J. Sekį ir kuopos pirmininko G. Levišausko paaiškinimas visos padėties kuopoje. Visą reikalą nuodugniai apsvarsčius surasta, kad skundai asmeniškumais paremti ir neliečia nė Susivienijimo, nė kuopos reikalų ir taipgi skundai paremti keturi, penki metai atgal nurodomais prasikaltimais. Todel nutarta, kad Pildomoji Taryba neturi pamato kištis į asmeniškus narių ginčus ir vaidus ir kartu pataria SLA. 124 kuopos besivaidijantiems nariams nustoti tokiu neproduktingu darbu užsiimti, kuris neneša niekam nė naudos, nė garbės. Kartu įsakoma SLA. 124 kuopos valdybai visuose veiksmuose kuopos reikalais griežtai laikytis konstitucijos.

87. Svarstoma prašymai Petro Yestramskio iš Scranton, Pa., Juozo Vaičiuno iš Albany, N. Y. ir Juozo Kavaliausko iš East Chicago, Ind., suteikti paskolas iš SLA. Moksleivių Fondo augštojo mokslo užbaigimui. Kadangi Moksleivių Fonde belikę tik keli doleriai ir be Seimo nutarimo Pildomoji Taryba neturi išgalių Moksleivių Fondo papildymui, todel nutarta, kad augščiau išvardintų prašymų patenkinti negalima.

88. Svarstoma Domicelės Genaitės, narės SLA. 76 kp., Brooklyn, N. Y., prašymas suteikti $200 paskolą iš Moksleivių Fondo augštojo mokslo užbaigimui. Kadangi p-lė Genaitė paskolai gauti prašymą padavė tuomet, kai Moksleivių Fonde buvo pinigų ir principe buvo sutikta jai paskolą suteikti, tai apsvarsčius nutarta perkelti $200 iš Jaunuolių Švietimo Fondo į Moksleivių Fondą ir patenkinti seniaus priimtą p-lės Genaitės prašymą.

89. Svarstoma Vinco Kauno ir Agotos Kaunienės, narių S. L. A. 17 kp., Montello, Mass., ir Jurgio Kazakevičiaus, nario SLA. 7 kp., Pittston, Pa., prašymai išmokėti pusę pomirtinės apdraudos. Kadangi minėti nariai dar nesulaukę 70 metų amžiaus, kaip tatai nurodo SLA. konstitucija, tai apsvarsčius nutarta nėsant galimu minėtų narių prašymą patenkinti. Vienok šie daug Susivienijimo labui dirbę nariai su tokiais prašymais gali kreiptis į sekantį SLA. Seimą, kuris turi teisę padaryti išimtis įstatymų patvarkymuose atsižvelgiant į susidėjusias aplinkybes.

90. Svarstoma Vinco Prekevičiaus, nario 38 kp., Brooklyn, N. Y., prašymas išmokėti jam pusę pomirtinės sumoje $75.00, nes jis jau išbuvo SLA. nariu 29 metus ir turi virš 70 metų amžiaus. Apsvarsčius, nutarta V. Prekevičiui išmokėti pusę pomirtinės apdraudos.

91. Svarstoma A. Martinkaitienės iš Wilkes Barre, Pa., reikalavimas išmokėti dar 100 dol. pomirtinės velionio Alekso Pranuškevičiaus, nario SLA. 68 kp., Lee Park, Pa. Šios pomirtinės išmokėjimo reikalas buvo pavesta SLA. Legalio Patarėjo adv. J. S. Lopattos ištyrimui ir sulig jo rekomendacijos ir susitarimo pomirtinės dvi dalys išmokėtos ir reikalas skaitomas baigtu. Tačiau ponios Martinkaitienės grumojimais paremtą reikalavimą nutarta persiųsti adv. J. S. Lopattai tikslu gauti jo galutiną paaiškinimą šiuo reikalu.

92. Svarstoma Veronikos Dargiutės, narės SLA. 38 kp., Brooklyn, N. Y., pomirtinės išmokėjimo reikalas. Apsvarsčius susidėjusias aplinkybes, nutarta pomirtinę išmokėti sulig tų faktų, kokie Centrui priduoti SLA. advokato J. R. Urevičiaus.

93. Svarstoma Marcijonos Padvarskienės, narės SLA. 118 kp., Curtis Bay, Md., prašymas Pildomąjai Tarybai persvarstyti išnaujo pomirtinės išmokėjimą jos mirusio vyro, Stasio Padvarskio. Prisiųsta afidavitai, liudijant, kad velionis S. Padvarskis niekad nebuvo matytas neblaivam stovy ir kad mirties priežastimi nebuvo alkoholizmas. Apsvarsčius, nutarta pomirtinę išmokėti.

94. Svarstoma SLA. nuosavybėn paimto namo Waterbury, Conn., prižiurėtojo p. J. Žemantausko pranešimas, kad nuominikas John Chelepis nesumokėjo nuomos po 5 dol. į mėnesį už gegužio, birželio liepos, rugpiučio ir rugsėjo mėn., 1933 m., tuo tarpu p. Žemantauskas, pasitikėdamas nuomininku užmokėjo savais pinigais minėtą nuomą sumoje 25 dol. ir kadangi nėra galimybės iškolektuoti tą sumą iš nuomininko, tai p. Žemantauskas prašo, kad Pildomoji Taryba daleistų jam atskaityti minėtą sumą iš sekamų pajamų už namą. Apsvarsčius sutikta su p. Žemantausko prašymu.

95. Svarstoma SLA. 53 kp., Chelsea, Mass., organizatoriaus Prano Keslerio prašymas, kuriame jis praneša, kad kuopa, turėdama apie 15 narių vaikų skyriuje, pasirįžus įsteigti lietuvių kalbos mokyklėlę, tačiau kuopa neturi savo iždė pinigų ir todel prašo, kad Centras suteiktų veltui tinkamus pradžios mokslui vadovėlius lietuvių kalbos mokymuisi. Apsvarsčius nutarta SLA. 53 kuopos prašymą patenkinti, tokių vadovėlių suteikimo lėšas padengiant iš S. SLA. Jaunuolių Švietimo Fondo.

96. Kad paraginus SLA. kuopas kur galima steigti ir palaikyti lietuvių kalbos mokyklėles, nutarta įgalioti SLA. Sekretorius ir ateityje SLA. Jaunuolių Švietimo Fondo pinigais nupirkti tinkamų vadovėlių ir juos suteikti veltui SLA. kuopų palaikomoms lietuvių kalbos jaunuolių mokyklėlėms su ta, vienok, sąlyga, kad tokie vadovėliai gali buti veltui teikiami tik SLA. nariams jaunuoliams ir SLA. narių vaikams.

97. Svarstoma SLA. 101 kp., Paterson, N. J., prašymas paliuosuoti kuopą nuo mokesties sumoje $2.00 už spaudos darbą kuopos reikalams, nes kuopa neturi pinigų iždė ir neišgali užmokėti už minėtą spaudos darbą. Apsvarsčius nutarta patenkinti SLA. 101 kuopos prašymą.

98. Svarstoma SLA. 212 kp., Kenosha, Wis., reikalavimas patalpinti organe „Tėvynėje" ištisus nuostatus SLA. čarterio. Apsvarsčius surasta, kad rimtos priežasties kuopa nepaduoda tokiam savo reikalavimui paremti, o vien žingeidumo tiks lais SLA. čarterį skelbti viešai nėra leistinu dalyku, todel nutarta, kad SLA. 212 kp. reikalavimas negali buti patenkintas. Pildomosios Tarybos suvažiavimo nuomone, kad ištisą SLA. čarterį organe skelbti gali nutart tik SLA. Seimas.

99. Skaitoma raportas SLA. Pildomosios Tarybos įgalioto p. J. K. Mažuknos iš Pittsburgh, Pa., ištirti paduoto skundo prieš SLA. 266 kp. sekretorių J. Poniškaitį pamatingumą ir kitus nesutikimus kuopoje. Savo raporte p. Mažukna pažymi, kad skundo padavėjai Kazys ir Jieva Bukevičiai pareiškę, kad jie po jokiu skundu prieš sekr. Poniškaitį nepasirašę ir jų vardu pasirašius jų duktė, kuri nežinojus, kad tai yra skundas. Taigi pasirodo, kad skundas nepamatuotas ir p. Mažukna rekomenduoja jį atmesti. Nesutikimus kuopoje kelia viena narė asmeniškais sumetimais, šiaip viskas kuopoje yra tvarkinga ir nariai sutikime sugyvena. Rekomenduoja Pildomąjai Tarybai nekreipti domės į nubaustos kuopoje narės Aimanienės skundus ir keliamą nesutikimą. Apsvarsčius užgirta Pildomosios Tarybos įgaliotinio rekomendacijos.

100. Svarstoma SLA. 57 kp., Worcester, Mass., pirmininko J. Degesiuno sumanymas suvienyti tris Worcesterio SLA. 57, 318 ir 358 kuopas į vieną kuopą, kartu p. Degesiunas pažymi, kad tokiam sumanymui pritaria visų trijų kuopų didžiuma narių. Apsvarsčius nutarta, kad Pildomoji Taryba neturi nieko prieš minėtų kuopų susijungimą į vieną kuopą su ta, vienok, sąlyga, kad tokis susijungimas gali įvykti tik visišku pritarimu visų trijų kuopų narių, kad delto nekiltų jokių nesusipratimų ir vaidų narių tarpe. Susijungdamos kuopos gali pasilaikyti tą kuopos numerį iš augščiau išvardintų trijų kuopų, kurį sutartinai pasirinktų.

101. Svarstoma SLA. 23 kuopos, Shenandoah, Pa., prašymas išduoti naują čarterį kuopai vieton pražuvusio. Nutarta naują čarterį SLA. 23 kuopai išduoti išpildant visus naujo čarterio išdavimo formalumus ir užmokant iš kuopos iždo $1.00 už naują čarterį.

102. Svarstoma SLA. 63 kp., Chicago, Ill., sekretoriaus klausimas reikale pasiskolinusių iš SLA. duoklėms užsimokėti narių teisių sulig dalyvavimo Seime delegatais. Ar galima rinkti delegatus iš tų bedarbių narių, kurie skolingi Susivienijimui bedarbių paskolą ir kurių laikas išsibaigęs skolos atlyginimui sulig jų pasižadėjimo, tačiau skolos neatlygino. Apsvarsčius nutarta, kad tokios paskolos narių teisių sulig dalyvavimo Seime delegatais, ar buti renkamais į kuopų valdybas nepaliečia.

103. Svarstoma New Yorko Valstijos Apdraudos Departamento reikalavimas įdėti į Vaikų Skyriaus narystės paliudijimus sekamą pareiškimą:

„The maximum amount payable under all benefit certificates or policies of societies or companies combined shall not exceed the amount allowed by the law then in force in the state where the deceased resided."

Apsvarsčius nutarta, kad augščiau pacituotas pareiškimas butų pagamintas guminės antspaudos pavidale ir įspausdintas į visus nuo šiol išrašomus Vaikų Skyriaus narystės paliudijimus. Spausdinant naujus narystės paliudijimus šis pareiškimas turi buti išspausdintas kartu su esamais patvarkymais.

104. Skaitoma adv. J. P. Uviko nuodugnus paaiškinimas aplinkybių del kurių jis nežinojo, kad SLA. 60 kp. narių Tamo Aleksyno ir Walter Morris'o užvestos bylos prieš SLA., reikalaujant išmokėti neteisėtas pašelpas, buvo nagrinėjamos teisme ir niekam nestojus SLA. reikalus ginti, bylos pralaimėtos del nestojimo į teismą visai jų esmės nenagrinėjus ir teismas išdavė „judgment" prieš SLA., kurį apmokėjo adv. Uvickas. Išklausius p. Uvicko pranešimą, palikta jis kaipo įvykusio fakto nušvietimas.

105. Skaitoma p. P. Buknio prisiųstas „SLA. išmestųjų narių komisijos" reikalavimas sugrąžinti nenurodytų narių įmokėtas į SLA. duokles, kuriuos buk kas tai yra prašalinęs iš SLA. Kadangi Pildomąjai Tarybai nėra žinomi tokie SLA. nariai, kuriuos kas nors butų neteisėtai prašalinęs iš Susivienijimo ir kadangi augščiau minėtam reikalavime tokie nariai nėra įvardinti, tai apsvarsčius nutarta, kad tokis reikalavimas yra nepamatuotas ir todel nepriseina svarstyti jo išpildymas.

106. Skaitoma SLA. 352 kuopos valdybos paklausimai SLA. Pildomąjai Tarybai tulų SLA. išmokėjimų ir SLA. pinigų pas Iždininką laikomų klausimu. Kartu perskaityta ir SLA. Sekretoriaus tų klausimų paaiškinimas. Apsvarsčius užgirtas S. L. A. Sekretoriaus paaiškinimas į tuos klausimus ir skaitomas šis reikalas galutinai baigtu.

107. Galutinas parinkimas kandidatų į Pildomosios Tarybos urėdus apsvarsčius palikta pravesti įsigyvenusia tvarka ir paprastu laiku. Todel visuotinas narių balsavimas galutinam kandidatų parinkimui į Pildomosios Tarybos urėdus prasidės su kovo 1 diena ir baigsis su balandžio 30 diena, 1934 metų. Balsai turi buti prisiųsti SLA. Sekretoriui nevėliau gegužės 5 d., 1934 metų.

Skaitoma devintos ir dešimtos sesijų protokolas, kuris priimtas originaliai kaip užrašytas.

Prezidentas S. Gegužis dešimtą sesiją ir kartu Pildomosios Tarybos suvažiavimą uždarė 10 val. vakare, gruodžio 10 d., 1933 m.

S. Gegužis,
SLA. Prezidentas,
M. J. Vinikas,
SLA. Sekretorius.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

PORT CHESTER, N. Y. — SLA. 367 kuopa rengia iš Lietuvos judamų garsinių paveikslų vakarą sausio 13 d., 1934 m., Don Bosco Comm. Center, Palmer Place, Port Chester, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare. Paveikslus rodys SLA. iždo globėjas p. J. Januškevičius, Jr. Įžanga suaugusiems 35c., mažamečiams 15c. Visus vietinius ir apylinkės lietuvius kviečiame atsilankyti.

—o—

WILKES BARRE, PA. — SLA. 361 jaunuolių kuopa rengia labdarybės balių subatos vakare, sausio 13 d., 1934 m., Naujoj Parogon Svetainėj, 486 Hazle St., Wilkes Barre, Pa., skersai nuo Atlantic gasoline stotion. Visi SLA. nariai ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti šiame SLA. 361 jaunuolių kuopos baliuje ir linksmai laiką praleisti. Bus gera muzika ir gros visokius šokius.

—o—

NEW KENSINGTON, PA. — SLA. 192 kuopos balius įvyks sausio 27 dieną, Ukrainų Svetainėj, 4-th Ave. ir 14-th St., Arnold, Pa. Pradžia 8 val. vakare. Šis balius rengiamas drauge su ukrainais. Taigi New Kensingtono ir Arnoldo visi lietuviai ir lietuvaitės kviečiami atsilankyti į SLA. 192 kuopos rengiamą balių linksmai laiką praleisti, nes tai bus pirmutinis balius po Kalėdų. Įžanga tik 25c. ypatai.

—o—

DETROIT, MICH. — SLA. Seimo Rengimo Komisija rengia puikų koncertą sekmadienio vakare, sausio 28 d., Lietuvių Svetainėje, 25-th St. ir Vernor Hwy. Apie koncerto gerumą netenka kalbėti, nes jo programą išpildys jaunuoliai artistai ir gerai išlavintas orkestras. Kviečiami visi vietos SLA. nariai ir visi geros valios lietuviai atsilankyti į šį koncertą. Visus širdingai užkviečia Seimo Rengimo Komisija.

Tęsiama Muziejaus Statyba

1930 m., minint Lietuvai 500 metų sukaktuves nuo Vytauto Didžiojo mirties, Kaune buvo pradėti statyti dideli Vytauto Didžiojo muzėjaus rumai. Rumams statyti buvo sudarytas Vytauto Didžiojo komitetas. Dalį lėšų komitetas gavo iš vyriausybės, dalį surinko aukomis. Už tuos pinigus buvo pastatytos muzėjaus rumų sienos, bet rumams galutinai įrengti buvo permaža. Iš viso rumų statybai jau išleista daugiau kaip vienas milionas litų, tuo tarpu visai statybai reikės arti dviejų milionų. 1932 m. del stokos rumų statyba buvo nutraukta. Bet šiais metais komitetas vėl energingiau ėmėsi darbo ir ligi šių metų pabaigos bus gerokai pastumėta pirmyn. Lig Naujų Metų bus visam rume sudėti langai, įrengta centralinė salė, raštinė, laboratorijų kambariai, įvestas centralinis šildymas, taip kad 1934 m. tikimasi statybą galutinai baigti. Vytauto Didžiojo muzėjus bus didžiausias statinys visoj Pabaltėj. Į jį bus perkelti visi Kauno muzėjai ir meno galerija. Tsb.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJU KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba:

S. Gegužis, Prez., Mahanoy City, Pa.

A. Mikalauskas, Vice Prez., 2309 E. 21-st St., Brooklyn, N. Y.

Dr. M. J. Vinikas, Sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

K. P. Gugis, Iždinin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. J. S. Staneslow, Dr.-Kv., 95 N. Main St., Waterbury, Conn.

J. Januškevičius, Jr., Iž. Gl., 219 S. Highland St., W. Hartford, Conn.

S. Mockus, Iž. Gl., 327 E Street, So. Boston, Mass.

Kontrolės Komisija:

J. J. Bachunas, Sodus, Mich.

X. Strumskis, 115 So. 1-st Street, Brooklyn, N. Y.

M. A. Raginskas, 291 Phillips Ave. (Lynwood), Wilkes Barre, Pa.

Įstatų Komisija:

P. W. Birštonas, Oak Street, Shenandoah, Pa.

F. J. Bagočius, 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.

J. B. Borden, 105 West Monroe St., Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

Dr. M. J. Vinikas, 3705 — 68-th St., Woodside, L. I., N. Y.

Dr. J. T. Baltrušaitienė, 205 Seneca St., Pittsburgh, Pa.

Dr. K. Drangelis, 2403 W. 63-rd St., Chicago, Ill.

Sveikatos Komisija:

Dr. A. Montvidas, 2400 Madison St., Chicago, Ill.

Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.

J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Bučinskas, 75 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

Finansų Komisija:

A. A. Olis, 100 N. La Salle St., Chicago, Ill.

J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 9511 Herrick Ave., Forest Hills, N. Y.

E. Grigiutė, 907 E. 130-th St., Cleveland, Ohio.

Jaunuolių Komisija:

E. Mikužiutė, 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill.

J. Antanavičius, 16 Evans St., Brooklyn, N. Y.

J. Mitrikaitė, 96 Vernon St., Worcester, Mass.

Amerikiečiai Lietuvoje

Rašo KAROLIS VAIRAS.

I.

NEMOKAMAS DARBAS.

1920 metų pradžioje keturi amerikiečiai, advokatas Bradčulis iš Chicagos, prof. Kęstutis Šliupas, redaktorius V. K. Račkauskas ir fotografas, aviacijos instruktorius, Rapolas Kručas, apsilankę Kauno pašte ir pamatę pusę didžiulės salės prikrautą maišų, kuriuose buvo neišsortuota korespondencija iš Amerikos, susidomėjo tuo reikalu. Pašto viršininkas paaiškino, kad su esamų darbininkų skaičium neįmanoma išsortuoti visą korespondenciją, kaip tik ji atei na iš Amerikos, bet ji bus išsortuota ir pristatyta adresatams...

Ketvertas amerikiečių susirupino. Pasišnabždėję tarpusavy, jie pasisiulė pašto viršininkui dirbti pašte prie korespondencijos sortavimo, po 3—4 valandas kasdien nemokamai.

Viršininkas dideliu dėkingumu priėmė jų pasisiulymą ir padarė reikalingus patvarkymus kas del jų darbo laiko ir vietos.

Amerikoje, karo metu, tie vyrai buvo jau pratę nemokamai dirbti visuomenės darbą. Jie buvo matę, buvo girdėję, kaip ir Yankee amerikiečiai daug teikė nemokamo darbo savo valstybės, savo savivaldybių įstaigose. Tai anglo-saksų nuo amžių priimtas gražus budas padėti savo bendruomenei. Tuo gražiu pavyzdžiu buvo užsikrėtę ir amerikiečiai lietuviai: jie daug atliko nemokamo darbo visokiose organizacijose, komitetuose, fonduose.

Parvykę Lietuvon, tie musų ketvertas piliečių užsimanė parodyti gerą pavyzdį darbingumo ir atsidavimo savo nepriklausomos tėvynės jaunutėje pašto įstaigoje.

Atėjo paštan entuziastiški. Jie manė, kad jų pavyzdis bus ir kolegų-darbininkų pašte įvertintas. Vis tik tų keturių „tymą" sudarė teisininkas, profesorius, redaktorius ir aviatorius.

Dirbo tris-keturias dienas. Sortavo korespondenciją, surašinėjo tam tikruose lakštuose apdraustus laiškus.

Vienam jų, profesoriui, teko išgirsti dviejų pašto valdininkių pasikalbėjimą, kuriuo griež tai buvo smerkiamas jų nemokamas darbas. Ir tas smerkimas, anot profesoriaus, buvęs maždaug šitokia kryptim:

— Matyk tu man, nemokamai, be algos dirba!... Mokamiems žmonėms duoną atima... Mažiausiai dviejų darbininkų vietą užėmė... Kuriuo tikslu?... Kas dirbs nemokamai be tikslo?... Juk čia apdrausta korespondencija... su doleriais... Jei žus kas nors, mus kaltins... Žinojo kur ir pasisiulyti... nemokamai!...

Po to profesorius, visiems mums baigus trečios, ar ketvirtos dienos nemokamąjį darbą, ir sako:

— Vyrai, pavojingon vieton atsisėdome!...

Mes nustebome. Mums atrodė, kad musų darbas buvo ir patriotiškas ir sektinas. Juk Kaune, rodos, susirastų tuzinas-kitas laisvų profesijų žmonių, galinčių nemokamai duoti savo laiko dalelę valstybės įstaigoms ir tuomi padėti savo kraštui.

— Bėgkime lauk! — aiškina profesorius. — Tik įsivaizduokit, kad kas nors kur nors žus iš tos amerikietiškos korespondencijos. Po to, ką šiandien girdėjau, mes busime įtarti: matyt, musų bendradarbių tarpe yra tokių, kurie nemano, kad mes beinteresingai ateiname dirbti nemokamai... O jei įtars, tai pabandyk išsiteisinti!... Čia ne tau kaltę turi įrodyti, bet tu sveikas sukinėkis ir savo nekaltumą įrodyk! Biesas nemato, aš daugiau nebeisiu...

— Ir aš nebeisiu, — pridėjo vienu balsu redaktorius, teisininkas ir aviatorius.

Taip tai ir pairo amerikiečių ketveriukė.

Aš čia prisiminiau tą faktą tikslu parodyti, kad amerikiečiai buvo atnešę į Lietuvą sugestiją padėti valstybės įstaigoms, kur galima ir kada galima, nemokamu pasišventimo darbu.

II.

STORŽIEVIŠKUMAS.

Lietuvoje amerikiečius kartais vadina chamais, nemokančiais apsieiti, gražiai pakalbėti, puikiai nusilenkti, kepurę nukelti, poniutei rankytę pabučiuoti. Jie esą tiesmuki, tiesiakalbiai, šiurkštųs, nerafinuoti, nepolituruoti. Kartais ir familiariški, kitaip sakant — darą grubijonų įspudį.

Taip, tai visa dalinai tiesa. Ir kas gi tie amerikiečiai, kad iš jų reikalaujama polituros? Argi jie ne musų kaimo vaikai, išbėgę anais metais iš prieškarinės Lietuvos svetur laimės ieškoti? Dažnai jie bėgo nuo kariuomenės. Dažniausiai jų dauguma skaityti ir rašyti tepramoko užjury.

Reikalaujant iš amerikiečio to išsipucavimo, kuriuo pasižymi europietis, lenkiškai-francuziško hypokritiško paviršutinio mandagumo išmuštruotas, reiktų įrodyti, kad tas amerikiečio šiurkštumas yra blogesnis už europiečio blichtrą ir „išsimandagavimą". Mums rodos, kad amerikietis yra naturalus, toks, kokiu jį močiutė-gamta sutvėrė, o europietis — jau suklastuotas, dirbtinumo figlapiais nudangstytas.

Manding, tai, kas naturalu ir tikra, yra gražu ir turėtų buti labiau gerbiama, negu klasta ir dirbtinumas.

Amerikietis, likęs viduj, širdy, tokiu, kokiu jį močiutė-gamta pagimdė, pasikeitė tik savo išore: kitokio kirpimo kostiumą dėvi, gal vieną-kitą auksinį dantį įsidėjo burnon, rago rėmeliais akinius užsikorė ant nosies, rupinasi nors kartą į mėnesį prosuoti savo kelnes, dėvi juodą katiliuką, kartais turi aukso retežėlį prie laikrodžio, ar deimantinį žiedą. Tai ir visas jo pasikeitimas.

Po tų visų jo išorės dalykų jo siela, jo širdis kupinos žmoniškumo, tėvynės meilės, dažnai ir altruizmo. Ir jo širdis yra gera, jei ji nebutų buvusi gera, ar amerikiečiai lietuviai butų davę Lietuvai tuos milionus dolerių, kuriuos Lietuva gavo iš Amerikos karo metu ir po karo? Ar Lietuva butų galėjusi siųsti pulkus aukų rinkėjų į Ameriką, vieną po kito, vyrus, ponias, ponaičius, paneles?

Aš esu amerikietis, stengiuosi buti bešališkas ir matyti amerikiečiuose ir jų ydas ir taisytinas charakterio puses. Turėdamas širdy daug tolerancijos kiekvienam žmogui, vis tiktai negaliu šaltai žiurėti į tai, kad amerikietis, prasčiokas ir stačiokas, grįžęs Lietuvon, pateko nušlifuotų, rafinuotų ir polituruotų miestiečių aplinkumon ir čia pasimetė! Vienur pabėgo į šalį ir pats užsikasė. Kitur kiti jį nustumė į šalį ir užkasė, gavę iš jo tiek, kiek jis sutiko duoti, ar tiek, kiek iš jo pavyko išlupti.

Amerikiečiai, sako Lietuvoje, materialistai, juose nesą idealizmo. Jie tiktai dolerius renka. Kiek tokiose kalbose vienašališkumo ir neteisybės!

Pasižiurėję į prof. M. Biržiškos rupestingai ir labai bešališkai paruoštą **Lietuviškoje Enciklopedijoje** straipsnį apie Amerikos lietuvius, turėtume teisės stebėtis iš to, kad visų tų, kas mus kolioja materialistais, mumyse matomas krislas, o savy nepastebima rąsto.

Nesiginčysime, kad Lietuvoje buvo ir yra idealistų, — tai rodo Lietuvos kova už laisvą spaudą, už krašto nepriklausomybę. Bet kiek šiandien yra Lietuvoje tokio ciniško materializmo, apie kurį amerikiečiai nei sapne nesapnuodavo — tai jau kitas dalykas: įrodymų nereikia, gana tiktai pasidairyti, gana pasižiurėti į Kauną nuo Aleksoto, ar nuo Žaliojo Kalno.

(Daugiau bus)

Įdomųs Pasiskaitymai

Rašo V. S. JOKUBYNAS.

DABAR IR ATEITY.

Prieš tukstančius metų musų žemė tik dalinai buvo žmonėmis apgyventa. Pati žemė buvo apaugusi giriomis įvairių medžių. Girios buvo pilnos žvėrių, paukščių, uogų, medžių vaisių. Vandenys buvo pilni įvarių žuvų. Visu tuo žmonės naudojasi, jiems niekas to negynė.

Šimtmečiams slenkant, žmonės vis dauginosi. Visko reikėjo vis daugiau. Gamtos aruodų tuštintojų armijoms didėjant, įsigyveno privatiškos nuosavybės ir valdiškų monopolių sistema. Imta saugot ir taupyt gamtos trutus, nes pasirodė, kad žmonės juos greitai išnaikins ir tada bus badas. Taupumo ir saugumo sistemą ir mes dabar pergyvename. Jau prigyvenome tai, kad taupoma ir saugojama netik girios, vandenys, žvėrys, paukščiai ir žuvys, bet net ir žmogaus fižiškas darbas!... Mat, pasirodo, kad žmonėms dauginantės, mažėja nevien gamtos turtai, žemės vaisiai, bet ir žmonių darbai. Iš to juokiasi pasauliniai humoristai, kurie sarkastiškai pajuokdami tai ką mes šiandien vadiname ekonomija ar taupumu, sako, jog už tukstančio metų, visa tai kas šiandien vadinama „darbu", bus už pinigus rodoma teatruose, vieton šiandieninių vodavilių, spektaklių ir kitokių vaidinimų, o šiandien mums dar žmomos gėrybės, kaip medžiai, augaliniai maisto produktai, vaisiai, net iš žemės šiandien gaunami angliai, aliejus, gazas ir kiti dalykai, bus tik mažomis dalelėmis randami muzėjuose ir žmonės labai stebėsis, kad praeity toki dalykai galėjo rastis ant žemės ir žemėje.

Juokai yra juokais, bet moks lininkai į šituos „juokus" iš kitos pusės žiuri kaipo į ateities realybę. Jau nuo suvirš 35 metų chemijos mokslas įsitikinęs, kad žmonėms dauginantis ir kaskart vis tirščiau apgyvenant žemę, ateis laikai, kad žemė negalės išmaitint savo gyventojus, nes viena, žmonių bus perdaug, o antra, tai kad ir žemė neteks našumo.

CHEMIŠKAS MAISTAS.

Tokiai minčiai atsiradus, ir chemijos mokslas išsiplėtė visame civilizuotame pasauly, nes šitas mokslas netik suteikė daugybę savo dirbtinių patarnavimų žmonėms, bet ir kartu rupinosi kuo reiks pavaduoti žmonių maistą ateity, kada žemė neįstengs žmones išmaitinti.

Yra dedama visos pastangos, kad išradus chemijas, su kurių pagelba butų galima gaminti dirbtinis maistas. Toks maistas, suprantama, negalės susidėti iš mėsos, daržovių, vaisių ar grudų, kuriais šiandien maitinamės, tik iš chemikalų, sudėtų pavydalan tam tikrų miltų ar grudelių, kokius šiandien gauname vaistinėse arba aptiekose, kaipo vaistą. Kada chemijos mokslas suspės visus maisto produktus pakeisti chemišku maistu, tada žmonėms viskas ko reiks, tai praryt porą chemiškų grudelių, ar dozą vandeniu atskiestų miltelių, kad pasisotinus kelioms valandoms. Šiandieniniai kumpiai, dešros, pyragai ir kiti valgomi daiktai, sakoma, galės but matomi tik konservuoti, muzėjuose, kaipo ženklai, parodanti kuo žmonės mito praeity, kada žemė buvo turtinga gamtos dovanomis.

Kad tai įvyks, abejot netenka žinant, kad ir šiandien žmonės jau naudoja daug chemiškų dirbinių. Pavyzdžiui, sunaudojama nemaža pieno, saldainių, saldžių pyragaičių. Vis tai panašu į naturališką produktą, o vienok tai yra jau chemijų nuduoti. O kas nežino kaip daug sunaudojama „minkštų gėrimų", kurie kvepia tai uogomis, tai vaisiais? Ir tie yra chemiški. Iš chemijų padirbama jau ir svaiginančius, alkoholiškus gėrimus. Arba vėl, šiandien daktarų teikiami vaistai daugiausia chemiški, vieton seniau vartotų originalų. Tad, turint visa tai minty, ir nelieka abejonės, jog ateity žmonėms teks maitintis chemišku maistu.

ORO IR VANDENS JĖGA.

Žmonių maisto aprupinimą paliekant chemikams, turime kitą klausimą, tai kuro klausimą. Sulig žinovų patyrimo, kuro reikmenys irgi jau baigiasi. Medžių jau nedaug. Angliai žemėje baigiasi. Aliejus irgi. Kas bus, kai viskas tas išsibaigs? Maisto gaminimui kuro gal ir nereiks, bet reiks apšviesti ir apšildyti namus. Kaip tai bus galima padaryti be kuro?

Mokslas ir tuo rupinasi. Inžinieriai jau nuo daugelio metų ieško budų, kuo reiks žmonių gyvenimą aprupint naturališkam kurui išsibaigus, ir randa tik vieną išeitį, tai panaudojimą elektros, iš kurios, kaip jau žinome, galima gaut dirbtinę šviesą ir šilumą.

Kadangi elektros gaminimo mašinos špulių sukimui reikalinga jėga, tai inžinieriai ilgai džiovino galvas išradimui tam reikalingos jėgos, tačiau nieko naujo nesuradę, priversti kreiptis prie „Europos primityviškųjų priemonių", tam tikslui panaudojant vėją ir vandenį. Šitos dvi jėgos Europoj žinomos nuo senų senovės ir savo naudingumu už save kalba. Amerikoj į vandens jėgą iki šiol iš augšto žiurėta kaipo į primityvišką priemonę, o vėjo jėga naudotis sulig Europos sistemos negalima, nes esant daugybei ciklonų ore, pažemiais dažnai truksta vėjo. Užtai Olandijos inžinierius Honnef randa reikalingu Amerikos kontinente statyt iki 1,000—1,500 pėdų augščio bokštus ir jų viršunėse įrengt trijų sparnų sukyklas, nes toje augštumoje vėjo niekad netruksta.

Monahijos inžinierius Soergel planuoja sujungimą Europos ir Afrikos kontinentų, kad Vidužemininėse jurose įrengti milžinišką, vandeniu varomą elektros stotį. Krime jau įrengta elektros gaminimo stotis, vėju varoma, 100 pėdų augštame bokšte. Kaukaze, netoli Novorosijsk'o, prie Juodųjų Jurų, statoma 200 pėdų bokštas gaminimui elektros vėjo jėga iki 6,000 arklių jėgos. Kuboj jau įrengta stotis, kuri vandenio jėga gamina elektros iki 30,000 arklių jėgos.

YPATINGI MEDŽIAI.

Šiltuose kraštuose yra medžių, kurie nuo musų medžių skiriasi netik savo išvaizda, bet ir ypatingu vaisium ir kitokiomis išdavomis. Pavyzdžiui, Venezueloj, dešinėj pusėj Orinoco upės yra virtinė didelių, augštų, uoluotų kalnų, kurių kloniai apaugę tankiomis medžių giriomis. Girios taip tankios, kad per jų tankumynus pereit moka tik vietiniai indionai, peiliais skabydami nulinkusias ir susipynusias medžių šakas.

Tose giriose yra didelių medžių, kuriuos vietiniai gyventojai vadina „galactodenron utile" (karvės arba pieno medis). Ir nebereikalo taip vadinami tie medžiai. Jie turi tą ypatybę, kad prarėžus žievę, iš po žievės teka tiršta, gelsvai-balta sultis, kvepianti karvės pienu. Šita sultis turi skonį karvės saldaus pieno ir vietiniai gyventojai ją naudoja savo maistui, kaip pieną.

Ten pat yra kiti medžiai, vadinami „drabužmedžiais", nes nuo jų lupasi labai plona ir lygi, perkeliui panaši žievė, iš kurios indionai dirbasi sau apvalkalus, arba drabužius. Toks drabužis yra geresnis už audeklinį tuo, kad jis neperšlampa.

Ceilon'o salose yra „lytaus medžiai". Šitų medžių lapai nak ties metu į save sutraukia iš oro labai daug vandens. Prisigėrę iki saikui, lapai dručiai susigaubia taip, kad sutrauktas vanduo, iš lapų besisunkdamas, susirenka kruvon, lyg į puodelius. Rytui išauštant, lapai plėtojasi papraston savo pozicijon ir tuo paleidžia iš savęs sustrauktą vandenį. Tada iš lapų varvėdami vandens lašai sudaro savo ryšies lietų. Tokiu budu Ceilon'o salose, kur šitų medžių yra, kas rytas, apie saulėtekį, lyja.

Guianoj yra daug medžių „murrali", iš kurių kamieno, prie pat kelmo, auga vidutiniško didumo vaisiai, savo išvaizda ir lukšto kietumu, panašųs patramkų šoviniams (kulkoms). Šitie vaisiai pramonėje žinomi kaipo „laukinės morelos" ir turi daug pirkėjų, nes jų lukštas tinka artistiškiems drožiniams.

ŠUVIŲ MEDIS.

Antilach'e yra nemažai medžių, kuriuos ne visi vienodai vadina, bet paprastai vadinami jie „šuvių medžiais", nuo to, kad tam tikrais laikais jie „šaudo".

Tikrenybėje yra taip. Ant medžių auga mums jau žinomo „meliono" didumo ir išvaizdos vaisiai. Šitie medžiai vadinami „ibura crepitans". Jų vaisiai, kol jauni, savy turi daug nuodingo skystimo, kuriame formuojasi ir auga dideli grudai. Grudams suaugus, vaisiui sunokus, jis skyla pusiau, su tokiu smarkumu, kad skilimo balsas girdisi lyg mažos kanuolės šuvis, kurio balsas lekia kelioliką kilometrų. Vaisiaus lukštui skilus, iš vidaus jo išbira dideli ir sunkųs grudai, kurie puldami, del savo sunkumo, nugrimsta žemėn iki pusei masto gilumo. Grudai iš „savo tėviškės" bira pakrikiai taip, kad arti stovinčiam žmogui, nevisai saugu. „Piene ir meduj plaukiojančioj" Kalifornijoj yra medis dar iš mamutų gadynės ir todel vadinamas „mamutmedžiu". Tai bene seniausias medis šiandieniniame pasauly, pragyvenęs tukstančius metų. Šitas medis yra gerame stovy, nes turi visas sveikas šaknis, kuriomis sutraukia užtektinai maisto. Pats medis augščio turi 300 pėdų, o kamieno story 100 pėdų. Jei jį nukirtus ir supiovus į lentas, gautųsi tiek lentų, kad butų galima padirbti skrynią, į kurią lengvai tilptų „Atlanto milžinas" laivas „Leviathan", ir tai visos lentos dar nesusinaudotų.

GYVENIMO RUOZAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

MOKSLO PATYRIMAS.

Šiandien dešimties metų kudikis daugiau turi supratimo apie pasaulį, negu mokslinčiai pirm Kolumbo atradimo Amerikos.

Kiekvienas žmogus turi smegenis. Bet svarbu tai, kiek tie žmogaus smegenys išlavinti. Lavinto žmogaus smegenys turi daugiau žinių. O jei žmogus sulaukia tam tikro amžiaus ir negyvendamas kitų protu įgauna gyvenimo mokyklos patyrimo, tai tokio žmogaus patyrimas skaitosi vienu iš svarbiųjų gyvenime dėsnių.

Išsivystęs žmogaus protas slepia savy nematomą jėgą. Primityviai žmonės, kurie žinojo kaip nusmailinti akmenį betrinant į kitą akmenį, sugebėjo atsiginti nuo laukinių draskančių žvėrių; ne tik kad apsiginti nuo jų, bet ir užpulti net didesnius ir jėgingesnius už save, nugalėti juos ir sunaudoti jų kailius ir mėsą savo naudai, maistui ir kuno pridengimui.

Savo proto išvystymu žmogus suprato, kaip įtrinti ugnį ir ją palaikyti. Žinojo, kad galima sukurti laužą antroje upės pusėje, jeigu miškas užsidegtų ir pakiltų gaisras. Jie žinojo, kad į antrą pusę upės nelengva gaisrui persikelti. Tokiu budu žmogus gynėsi nuo draskančių žvėrių ir mažu-pamažu užkariavo žemę, miškus, kalnus, upes ir pagaliau didžiuosius vandenynus. O dabar jau baigiama užkariaut oras. Jau dabar, kuomet kas prisimena ateinantį karą — niekas nesprendžia, kad kareiviai apkasuose turės kokios nors reikšmės, kad apkasai ar tvirtovės apie miestą dabar yra reikalingi. Net laivynai, submarinai ir kiti vėlesnės mados karuose naudoti pabuklai išrodo beveik bereikšmiais. Dabar, kai kalbama apie karą, tai skaitliuojama kiek kuri šalis turi eroplanų, zepelinų; kokiu greitumu gali atskristi iš Paryžiaus į Berlyną ar iš Pekino į New Yorką. Kiek tie lėktuvai gali pakelti sprogstančios medžiagos, kaip gali paleisti nuodijančias dujas ir kokiu greitumu išžudyti pasaulį.

Mokslas šiandien rupinasi, kaip greit bus galima prieiti prie kitų pasaulių-planetų ir išnaudoti juos savo naudai. Astronomas, su pagelba teleskopo ir teleskopiškų fotografijų eina per erdves taip sparčiai, kad kanuolei reikėtų keliauti milioną metų kol pasiektų tolimiausią planetą. Su pagelba naujai išrandamų teleskopų, astronomai suranda milionus panašių pasaulių kaip musų žemė ir juos priartina prie savęs taip, jog išrodo, lyg kad jie tartum gale kiemo išrėdytas milionais elektrinių šviesų palocius.

Mokslas surado, kaip galima pasverti saulę, kuri yra vieną milioną kart didesnė, negu musų žemė, ant kurios mes gyvevename. Musų žemė yra didelis kamuolys, kurį apjuosus virve aplinkui ir pamieravus gausime 24 tukstančius angliškų mylių. Sakoma, kad greitoje ateity busęs išrastas toks lėktuvas, kuris lėks tukstantį mylių valandoje, tai tuomet lakunas, pasikėlęs oran pietų laiku, lėkdamas tukstantį mylių į valandą, lėks su saule; arba, geriau sakant, pasikėlęs oran išsilaikys po saulės spindulių ir suspės žemės gravitaciją palaikyti, o žemė besisukdama po 1,000 mylių per valandą, kuomet lėktuvas pasilaikys vietoje nenuneštas gravitacijos iš savo vietos— vienos paros bėgy žemė atsisuks į tą pačią vietą, o lėktuvas, po 24 valandų nusileis ant tos pat vietos, iš kurios pasikėlė ir skaitysis padaręs kelionę apie pasaulį bėgy dvidešimts keturių valandų.

Mokslininkai pasakoja, kad šios žemės artimas kaimynas Jupiteris padaro vieną kelionę apie musų saulę kas penkiasdešimts metų. Chemikai skelbia, kad elektronai nuklijus apsisuka apie saulę trilioną kartų vienos sekundos laike.

Pasaulio civilizacija matuojama tuo, kiek mes turime visame pasauly žmonių su išlavintomis smegenimis ir kaip toli savo supratimu pasieksim tolį bei besiekdami ką paslėpto randame ir kiek turime apie gamtos paslaptis supratimo.

Prieš istoriškojo laiko gadynėse, kuomet laukinis žmogus jau buvo pralenkęs paprasčiausius žvėris savo supratimu, kuomet turėjo ugnį ir įrankius išskaptavimui rąsto ir pasidarymui sau luoto persikėlimui į kitą pusę upės, tuomet jis buvo jau toli pažangėjęs nuo paprasto gyvuno. Žmoguje jau pasižymėjo tas, kad jis skyrėsi nuo visų kitų gyvunų ir žmogui priklauso žemė.

Žinomas garsus gamtininkas, Darvinas, turėjo užtektinai drąsos paskelbti, kad žmogus paeinąs iš bezdžionės, nes anatomiškais sumetimais ir artimu pobudžiu bezdžionė esanti labai artima žmogui. Tik kaž kodel bezdžionė paliko bezdžione ir iki šiam laikui, o žmogus visgi yra žmogumi. Sakysime, Afrikos nepatirtuose tyrmiškiuose, kuomet civilizuotas žmogus ten dasigauna ir atranda laukinius žmones, jie visuomet skiriasi nuo bezdžionės. Matomai Darvino teorija buvo tik teorija, o nepraktiškas gyvenimo mokslinis prityrimas.

Kolumbas, kuris ieškojo Indijos, atrado Ameriką. Magelan, kuris pasirįžo apkeliauti pasaulį, nustojo savo gyvybės. Pasirįžimas buvo didelis, nes suradus ką naujo civilizacijai yra dideliu pasitarnavimu žmonijos pažangai. Italų lakunas Balboa, ar musų lakunai Darius su Girėnu, nedaugiau težinojo apie okeaną į jį pasižiurėję, negu šimtai milionų mokyklos vaikų, kurie uždėję pirštą ant globuso gali pasakyti, kad štai čia yra Maskva, čia Londonas, Paryžius, Chicaga ar New Yorkas.

Dešimties metų amžiaus kudikis tau pasakys, kad Kinija ir Australija visiškai stovi po musų kojomis ir jeigu gręžštum skylę tiesiai, tai galas gražto išlystų į Pekiną, o mieruodamas į abi pusi — rytus ir vakarus — virvės galas bus po 12 tukstančių mylių.

Nors iki šiam laikui mokslas yra daug ko patyręs, bet jis dar yra tiktai kudikio vystykluose. Todel ar galima išspręsti, kada bus tikros civilizacijos gadynė?

Trakų Karaliaus Žiedas

Rašo **Vytautas Širvydas.**

Kur šiandien Bulgarija ir, dalinai, Jugoslavija — senovėje buvo Trakija, tai yra, kraštas kuriame, jei Dr. Basanavičiaus teorija turi pagrindo, gyveno mums lietuviams giminingos tautelės, iš kurių gal ir mes patys esame kilę. Lietuviai ir senovės trakai, sakoma, sudarę tokią pat savotišką ir atskirą didžioje Nordikų Arijų giminėje šaką, kokią sudaro germanai, lotynai-italikai, graikai, irenai ar slavai. Iš pirmosios savo tėvynės ši trakų-lietuvių šaka Europon išsijudino, gali buti, keli šimtmečiai prieš 900 metų pirm Kristaus gimimo (2900 metų atgal). Apie tą laiką Asyrų karalių istoriški užrašai Mažojoj Azijoj pradeda minėti „Gimirų" (Cimmerians) ir Ašguzų (Scythians) vardus. O del šių tautų prof. Rostovcevas sako:

„Įsidrąsinę, ar negalime mes šitokią mintį pasiulyti? Gimirai buvo trakiška tauta, sudariusi dalį didžiojo Indo-Europėnų (Arijų) persikilnojimo. Šis persikilnojimas Europon vyko dviem buriais. Vieną sudarė trakai, kitą—iranai (Ašguzai). Trakai apsistojo Juodųjų Jurų pakraščiuose ir Dunojaus upės žemutinėse sritvse." (Iranians and Greeks in South Russia", pus. 41).

Šimtmetį ar du vėliau, trakiškus Gimirus ėmė spausti iraniški Ašguzai (istorikų dar vadinami Sakai ir Skolotai vardais), kurie jau 6-tame šimtmety pirm Kristaus gana tvirtoką valstybę Pietų Rusijoj sudarė, gražiai sugyvenusia su graikų kolonijomis Juodųjų Jurų pakraščiais. Šitą valstybę vėliau sugriovė iš vienos pusė atkutę trakai, o iš kitos kita iraniška tauta — Sarmatai. Ašguzų galia siekė dabartinei Lietuvai gana artimą kraštą. Jų kapų, sakoma, rasta ties Vettersfeldo kaimu, Vakarų Prusijoj. Laidotuvės ten įvykę 600—500 metų pirm Kristaus. Ar tik ne iš jų mums giminingi prusai pasiėmė paprotį gerti kumelės pieną? Ašguzai, kaip žinome iš Herodoto aprašymų, gyveno maždaug panašiai dabarties kirgizams Rusijos tyrlaukiuose. Gali buti, jie ir tą kylį sudarė, kuris lietuvius, latvius, jotvingius, prusus, sėlius, žiemgalius ir kitas, prof. Bugos bendru aiščių vardu pavadintas, tautas atskėlė nuo giminingų trakų, getų frygų ir kitų? Reikia pasakyti, kad tos gadynės įvykiai dabartinėje Lietuvoje, Lenkijoj, Voluinėje, Rumunijoj ir Bulgarijoj labai migloti ir tik vos-vos pradedami įžiurėti.

Vienu įžiurėtojų ir buvo Dr. Basanavičius, kuris per 40 metų savo darbingo amžiaus studiavo ir lipdė senovės trakų dabarties lietuvius giminingumo teoriją. Jam mirus, rodos, neliko nei įpėdinių darbą tęsti. Jaunąją musų istorininkų gentkartę ar tik nebus pabaidę šie prof. Bugos žodžiai:

„Iš mano ‚Kalbos ir Senovės' pratarmės žinome, kad nei trakai nei frygai nėra lietuvių šakos tauta. Trakai ir frygai kaip ir lietuviai, yra indo-europiškų jų (Arijų) tautų gimimės šaka". (Tauta ir žodis, Knyna I, pusl. 416).

Tačiau, tų musų augštai įvertinto kalbininko žodžių nežiurint, dalykas nėra galutinai išspręstas. Lietuvis, skaitydamas senovės istoriko Appiano Romos istoriją ir užtikęs ten 326-tame puslapy (Horace White anglų kalba vertime, 1899 metų laida) šitokį sakinį: **„Prusias,** king of **Bithynia,** asked and obtained from his son in law, **Diegylis,** the Thracian, 500 men", tuojau prisimins labai gerą lietuvišką pavardę Dagylis; Prusias jam primins prusų vardą, o Bithynia—Bitėnų kaimą, pagarsėjusį spaudos draudimo metu. Arba, istorijos tėvu pramintas Herodotus (gyvenęs 450 metų pirm Kristaus) pasakoja, jog trakiška getų tauta turėjusi dievą Zalmoxis, kurį kiti ir Gebeleizis vadinę. Kuris lietuvis Gebeleizio varde nebus gundomas matyti lietuvišką „gyvaleidis" žodį? O Zalmoxis ar tik ne graikų netiksliai užrašytas musų stabmeldžiams prosenoliams gerai pažįstamas dievaitis Žemeliukas? Šitokiai pagundai, be daugelio kitų, kaip žinoma, pasidavė ir musų istorikai Daukantas ir Dr. Šliupas.

Trakų tautelės Dentheletae vardas mums primena lietuvio Dzindziletos pavardę, o „trakas" išvestinas iš Kuršaičio žodyne įrašyto žodžio, reiškiančio „vietą, kur miškas išdegintas". Getas, kitas trakiškos tautos vardas, sakoma išverstinas iš žodžio „getis", kuris musų kalboje reiškė „piemuo". Getai, kaip žinoma, buvo pusiau žemdirbiai, pusiau gyvulių augintojai. Romėnai juos vadino dakais, kas vėl mums primena Kuršaičio žodyne užrašytą musų liaudies posakį „savo daku eiti". Prof. Krėvė-Mickevičius, savo ilgame rašte apie Arijų protėvynę, kuris ėjo per keletą „Tautos ir Žodžio" knygų, sako, senovės trakai rugius vadinę „vridza". Skamba kaip latvių „rudzi", ar ne? Trakiškų getų karaliaus vardas Rolis mums primena netik lietuvį Dr. Ralį, kuris mums graikų poeto Homerio Odysėja gražiai išvertė, bet ir SLA. narį Rolupį, paminėtą „Tėvynėje" (liepos 28, 1933). Prie šių faktų reikia pridėti ir tą trakišką užrašą, kurį Vincas F. Jankauskas padavė savo rašte „Tėvynėje" (lapkr. 17, 1933). Del šių ir daugelio kitų panašumų, plikas prof. Bugos pameigimas musų nepatenkina. Norisi pasiknisti giliau. Norisi rasti daugiau faktų ar už, ar prieš. Bet besiknisant, nesykį tenka apgailėti, kad iš senovės trakų kalbos veik nieko nėra likę.

Tais sumetimais, lietuviui tyrėjui ypatingai įdomus trakų kalba (taip bent mokslininkų dauguma mano) įrašas (graikų raidėmis) aukso žiede, kuris 1913 metais buvo rastas senovės kape Bulgarijoj, ties Ezerovo kaimu (reiškia: senojoj trakų tėvynėje). Šalia žiedo rasta ir aukso diadema (karuna). Matyti, tai kokio įžymaus žmogaus kapas; gali buti, karaliaus, ar karo vado, kunigaikščio. Žiedo akyje yra 61 raidė, be tvarkos sudėliota į 8 nelygias eilutes, žiurint kiek kur aky vietos buta. Štai tos eilutės lotynų raidėmis:

ROLISTENEASN
ERENEATIL
TEANESKOA
RAZEADOM
EANTILEZY
PTAMIEE
RAZ
ELTA

Del šio įrašo jau nemaža mokslininkų rašalo palieta ir energijos padėta. Mat, kaip sakiau, iš senovės trakų kalbos veik nieko musų dienoms nėra užsilikę. Todel, šį įrašą teisingai į žodžius sudėščius ir perskaičius, trakų žodynas pagausėtų ir daug kalbos mokslo bei istorijos faktų butų nušviesta. Uždavinys veik tarptautišku tapo, nes dirbo bulgarai, italai, francuzai, vokiečiai ir musų D-ras Basanavičius, kuriam pagelbėjo čekoslovakas Dr. Srba. Vėliausiai bandęs yra vokietis Albrechtas von Blumenthal (Indo-germanische „Forschungen", birželio Nr. 1933). Savo straipsny „Die Binginschrift von Ezerovo" jis, be savo skaitymo, paduoda ir septynis kitų mokslininkų bandymus. Čia juos ir išvardysime.

Bulgaras Dr. Dečev 1917 metais (žurnale „Glotta" VII, p. 86) įrašo 8 eilutes ir siulė sudaryti į 9 žodžius, šitaip. „Rolisteneas, Nerenes, Tiltean, Eskoa razea, domean Tilezypta, mie erozelta". Jo manymu, šie žodžiai raiškia: „Rolistenis, Nerenio sunus, Tiltaietis iš upės Esko srities, Tilezyptos gyventojas, mane pasidirbdino".

Šis vertimas, matyti, jo nepatenkino, nes 1931 metais jis paskelbė kitą (Bulgarijos universiteto leidiny, XXIII). Paskirstymą į trakiškus žodžius jis palieka tą patį, tik vietoj „Eskoa razea" jis dabar skaito „esko Arazea". Įrašą mano esant tolygiu keletui iš senovės graikų užsilikusių parašų kapuose. Todel įrašas, sako, susidedąs iš dviejų eilučių, kurių pirmąją kalba nabašninkas, o antrą trečias asmuo (jo moteris). Pirma eilutė yra „Rolisteneas Nerenea tiltean esko" ir reiškia: „Aš Rolistenis, Nerenio sunus, priėmiau (t. y. suvalgiau) atnašą" (tai yra, valgius ir gėrimus mirusiam skirtus). Antra eilutė „Arazea, domean Tilezypta mie erazelta" reiškia „Tilezypta, Arazietė, aukso daiktą užkabino".

Francuzas Seure 1920 metais, Bordeaux universiteto leidiny „Revue des Etudes Anciennes" padalė įrašą į tris eilutes, kurios, pasak jo, reiškia vardus trijų trakiečių ir tų dievų, kuriems jie žiedą aukoja:

Rolisteneas, Nerenea Tiltean,
Esko, Arazea Domean
Tilezypta, Mieera Zelta.

Jis mano, žiedas esąs padarytas po Kristaus laikų. Dr. Dečev žiedą paskyrė maždaug 400 metų pirm Kristaus gadynei, spręsdamas pagal vieną graikų raidę, kuri įkalta sena, šios gadynės, forma. Dr. Basanavičius, manydamas, kad pirmas žodis, Rolis, yra getų karaliaus vardas, spėja, žiedas yra Kristaus gadynės amžiaus, nes Romėnų istorikas Cassius apie šį laiką mini vieną getų karalių Rolį savo raštuose.

Tais metais, kada bulgaras Dečev paskelbė savo skaitymą, italas mokslininkas Ribezzo, taip pat, pabandė įrašą išversti (žurnale „Rivista Italica Graeca Ind. pusl. 299). Pasak jo, trakų žodžiai buvę šie: „Rolis teneas Tilteanes koarezea do meanti Lezyptamie arzelta", kurie reiškę: „Rolis, Tenio žmona iš Tiltenio, Lezyptamyje mane nuliedino". Del „do meanti" jis abejoja, ar tik nereikia skaityti šių žodžių vienu „domeanti", ir tada įrašo pabaiga reikštų „Lezyptamyje atminčiai pasidirbdino".

Nepatenkintas šiuo skaitymu, 1931 metais, Ribezzo pasiulė kitą (žurnale Riv. It. Gr. Ind. p. 77), kur sujungia „Rolis" ir „teneas" į vieną žodį „Rolisteneas", o kitus palieka taip kaip 1917 metų skaityme, tik duoda jiems kitą prasmę. Pirmieji keturi žodžiai yra vardai, kurie reiškia „Rolistenė, Nerenio duktė, Tiltenė, Kuarazio duktė," o „domeanti Lezyptamiee razelta" reiškia „iškėlė (vyrams) Lezyptamy paminėjimą."

Italas Pisani 1929 metais (žurnale „Indogermanische Forschungen" p. 47) įrašą sudalo į šiuos žodžius: „Rolis Teneas Nerenea Tiltea nesko Arazea dome anti lezyptam ieera zelta" ir sako, lotyniškai tas reiškia „Rolis Teneas Nerenae Tiltae et Arazae do ob messes hornas aurum" (tai yra, žiedas yra piuties metų aukso dovana Rolisteniui iš Nerenio, Tilčio ir Arazo). Žodį „zelta" Pisani palygina su latvių „zelts", kuris reiškia auksą.

Dr. Basanavičius, pagerinęs savo 1923 metais paskelbtą skaitymą, Dr. Srbos patarimu, „Lietuvių Tautoje" (1925 metais Knyga III, Sąs. 3) sako, įrašas yra eiliavimas heksametru, kurį reikia šitaip skaityti:

Rolis teneas nerenea tilte an Esko
A ra zeado meantile Zyptamies eraz Elta.

Šiose eilutėse jis numato šitokį lietuvišką skaitymą: „Rolis tėnes nėrinėjo tiltei an Esko, a re žiedo mentile Zyptamyje įrėžė Elta". Reiškia: Getų karalius Rolis išrinko (nerenėjo) Esko upėje vietą, kur sriovė ramiai teka (tėnę) ir atminčiai (mentilei) graikui auksoriui Elta liepė šį aukso žiedą nuliedinti, Zyptamio (arba, Džuptamio) mieste. Prof. Buga šitokį skaitymą paneigė, tačiau, ne mokslo kalbos faktais, tik pasakymu: „Tiltams parašų niekas nerašo ant žiedų... Kitų tautų valdovai ir šiaip jau žmonės tiltų parašų nėra rašinėję žiedžiuose." (Tauta ir žodis, Knyga II, 1924).

Vėliausias skaitytojas, Blumenthal, įraše numato šiuos trakiškus žodžius:

Rolis Teneas ner Eneas tiltean esko,

Arazea domean tile zyp tamiera zelta.

Tai sudaro dvi eilutes. Jis pritaria Dečevo nuomuonei, kad pirma eilutė tai nabašninko žodžiai, tarti pirmu asmeniu: „Rolis Tenis, Devyntiltės miesto kunigaikštis esu (ar „buvau"). Antrą eilutę taria tas, kuris žiedą kapuose, kaip auką nabašninkui, padėjo: „Arazė žiedą padėjo tarp mirusiam skirtų aukso daiktų". Prisiminęs, kad lotynų „pons" (tiltas) yra senovėje turėjęs „kelio" prasmę, kurią gal ir lietuvių „tiltas" turėjo, jis miesto varde numato graikų raštuose minimą trakų miestą „Ennoihodoi". O „zelta" (auksas") jis, taip pat, prie latvių „zelts" prilygina. Straivsnio pabaigoj Blumenthalis sako: „der Ring-thra kische als satem-sprache naher zum Litauische stellt" (žiedo trakiška kalba, kaip satemimė, labiau prie lietuviškos arti).

Taigi matome, svetimi mokslininkai senovės trakų kalbą artimesne lietuvių, negu kuria. kitai, skaito. Tas turėtų musų tyrėjus padrąsinti nepasitenkinti prof. Bugos ištarme, bet rinkti daugiau faktų.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.
Birutė.

Prieš 27 metus Chicagoj, pas tangomis Miko Petrausko ir kitų lietuvių, buvo sutvertas Birutės Choras (dainos ir dramos draugija), kuri ir šiandien tebegyvuoja ir tebeturi pirmenybę, tik jau naujas, jaunas, išlavintas spėkas. Dabar nebe Mikas Petrauskas vedėju Birutės choro, bet Jonas Byanskas, gabus ir talentuotas chorvedis. Todel dabar visa kas pasilieka mums, seniems eks-birutiečiams, tai ra ginti-skatinti jaunimą, kad taptų Birutės choro nariais. Chicagos lietuvių kolonija yra turtinga priaugusio sveiko, gražaus, energingo ir išmokslinto jaunimo.

Štai mums tėvams uždavinys ir pareiga įtraukti jaunimą prie lietuvybės, prie pamylėjimo savos tautos. Daina švelnina jausmus, daina verčia prie gražių, našių darbų. O juk nerasi tėvo ar motinos, kurie nenorėtų matyti savo vaikų dorais ir kupinais idealo, siekiančio našaus gyvenimo.

Birutės choras kaip tik tavo vaiko sielą ir patobulins. Tad žiurėk nepamiršk, kad Birutės choro repeticijos atsibuna kas ketvirtadienį, Sandaros svetainėj, 814 W. 33-rd St.

Atsiųsk savo sumelį ar dukrelę į Birutės choro repeticijas.

Dr. A. L. Graičunas.

BRIDGEPORT, CONN.
Draugingai Pagerbė Jauną Tautietį Gydytoją.

Šiame mieste lietuviai apsigyvenę gana nuo senai ir jų yra gana daug, bet iki šiam laikui jokių lietuvių profesionalų nesirado, išskyrus kunigą. Pastaruoju laiku vienas jaunuolis, užaugęs šiame mieste iš lietuvių šeimynos — Juozas Plukas — užbaigė medicinos daktaro mokslą ir čia apsigyveno bei atsidarė medicinai praktikuoti įstaigą, eidamas gydytojo pareigas. Todel grupė veikėjų, pasitarę, surengė viešą bankietą, tikslu pagerbti ir supažindinti su vietos ir apylinkės lietuviais musų jauną daktarą Juozą Pluką.

Bankietas įvyko gruodžio 17 d., 1933, L. J. V. Draugijos Salėje. Garbės svečiais, apart Dr. Pluko, pakviesti Dr. ir ponia Stanislovaičiai iš Waterbury, Conn. Kadangi Dr. Stanislovaitis yra SLA. Daktaru Kvotėju ir plačiai žinomas profesionalas lietuvių tarpe, tai buvo malonu susitikti taip brangius svečius. Į bankietą susirinko gana skaitlingas burys vietinių; atsilankė taipgi ir iš apylinkės miestų, kaip tai: Norwalk'o, Denbury'o, New Hoven'o ir kitų miestų.

Svečiams už išpuoštų stalų besigėrėjant skaniais gėrimais ir užkandžiais, pasakyta daug kalbų. Programui pirmininkavo p. P. Remeika. Veik visi savo kalbose reiškė širdingus linkėjimus pasisekimui jaunam gydytojui jo profesijoje ir pasižadėjo prie pirmos progos su reikalu kreiptis pas savo tautietį. Garbės svetys, Dr. Juozas Plukas, trumpoje kalboje, nuoširdžiai dėkojo visiems dalyviams už taip garbingą atjautimą jo profesijos ir pasižadėjo visada buti lietuviu.

Įdomiausią kalbą pasakė ponia Stanislovaitienė. Buvo tai įspudžiai iš Lietuvos, nes ponia Stanislovaitienė aplankė Lietuvą praeitą vasarą ir turi daug ką pasakyti iš patyrimo, kas ir padarė jos kalbą įdomia. Dr. Stanislovaitis savo kalboje kreipė domę jauno Dr. Pluko, pareikšdamas, kad esant profesijoje nėra reikalo šalintis nuo savo tautybės, nes lietuviai, užbaigę lygius mokslo laipsnius, yra lygųs su bile kokios tautos profesionalais ir gali atlikti darbą taip gerai, kaip ir kiti, o tarpe savo tautos žmonių dar geriau gali atlikti darbą, nes rišami kalba ir papročiai tuo reikalu.

Dr. Juozas Plukas yra narys pavyzdingos lietuvių šeimynos. Jo tėvas, Martinas Plukas (jau miręs) buvo geras tautietis; visada rėmė lietuvių reikalus. Jo motina dar gyvena, turi 3 seseris ir vieną brolį. Daktaras yra vedęs — turi jauną moterį ir sūnų apie 4 metų amžiaus. Nors daktaras dar visai jaunas, bet pradeda gyvenimą padoriai. Šiuo laiku užlaiko ofisą po num. 339 South Ave., Bridgeport, Conn.

Šios pramogos surengimui sumanytoja buvo ponia J. Žukauskienė su savo šeima, o prisidėjus ponams P. ir D. Remeikams ir daugiau tam darbui rėmėjų atsirado ir sumanymas įvykintas. Jaunų Vyrų Draugija leido veltui svetainę naudotis tam parengimui. Taipgi nekurie biznieriai irgi prisidėjo su parama, kas davė galimybes surengti svarbią ir naudingą pramogą.

Linkėtina, kad musų tautietis jaunas gydytojas įstotų į lietuvių organizacijas, ypač į SLA., kurio čia randasi net 2 kuopos ir joms reikalingas gydytojas.

A. Sapiega.

WORCESTER, MASS.
Aušrelės Choro Balius.

Aušrelės choras rengia puikų balių sausio 7 d., 1934, Kliubo Svetainėj, 12 Vernon St., 7 val. vakare. Bus gardžių gėrimų ir užkandžių, nes J. Skerniskis paaukoja bačką alaus.

Visi turėtų pasistengti atsilankyti ir paremti tą tautišką musų chorą, kuris visados mums patarnauja. Ar tai butų koks parengimas ar kokia tautiška šventė — choras niekados neatsisako ir išpildo programą veltui. Todel ir mes, Worcesterio lietuviai, nors sykį parodykime, kad ir mes mokame nors kitokiu budu šiam chorui atsilyginti.

Girdėjau, kad įžanga į balių tik 50 centų.

J. Mozuraitis.

KENOSHA, WIS.
Apie Darbus.

Pas mus darbai rudeniop buvo pagerėję, bet dabar ir vėl sumažėjo. Nash automobilinė buvo pašaukus daug darbininkų atgal, bet dabar ir vėl atleidinėja. Beje, Nashius buvo uždaręs savo dirbtuvę, darbininkams pareikalavus daugiau užmokesčio, bet darbininkai pas kelbė streiką ir po 10 dienų streiko kompanija susitarė su darbininkais, prižadėdama jų reikalavimus išpildyti, tačiau dabar, kaip girdėt, savo prižado nepildo ir gabesnius unijos vadus atleidžia. Tą patį galima pasakyt ir apie kitas kompanijas: jos neva pripažįsta uniją, prižada pagerint darbo sąlygas ir pakelt užmokestį, kad tik darbininkai nestreikuotų, bet pasigamina atsargai daug gaminių ir paleidžia darbininkus, pasilikdami sau tik ištikimus ir bosų draugus bei gimines.

Kiek aš permatau, tai su kapitalistais nei valdžia, nei darbininkai geruoju nieko nelaimės; reikės dar su jais (kapitalistais) daug ir smarkiai kovoti.

Dailės Ratelio Darbuotė.

Pas mus jau vienuolikti metai čia darbuojasi (prie SLA) Dailės Ratelis. Ši dailės bei meno draugija reikalauja daug darbo, kad ją palaikius. Bet, ačiu nenuilstantiems darbuotojams, Dailės Ratelis kad ir sunkiuose laikuose sugeba užsilaikyti. Nesenai D. R. buvo surengęs koncertą, kuris visapusiai nusisekė: koncertas atlikta puikiai, publikos buvo gana daug (sulig laikų prastumo), na ir pelno liko.

Gruodžio 15 d. D. R. turėjo card party. Publikos atsilankė gana daug ir visi smagiai laiką praleido.

A. Kvedaras.

„IŠMINTIS"
NAUJAS, DIDELIS, GRAŽUS
Mokslo, Meno, Satyros ir Verslo
VISUOMENIŠKAS ŽURNALAS
Turiningas įdomiais ir naudingais raštais; paveiksluotas, su anglų kalba skyrium jaunimui; daug jumoristinių eilių ir poezijos.
Bendradarbiauja Gabiausi Rašytojai
Kaina metams $1.50. Kopija 15c.
Kanadoj ir Užrub. metams $2.00
Prenumeruokite šiuo adresu:
Išmintis Publishing Co.
315 E Street, South Boston, Mass.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE"

„TĖVYNĖ"
Spausdina Šiuos Spaudos
DARBUS

Konstitucijas	Knygas
Cirkuliorius	Tikietus
Kopertus	Laiškus
Vizitines	Kvitas
Korteles	Ofišas
Plakatus	ir t. t.

S.L.A. kuopos, draugijos ir pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antrašu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

TĖMYKITE!
Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
ISTORIJA
Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.
Kaina ---------- $1.50
Drutame apdare $2.00
Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją šiuo adresu:
"TEVYNĖS" ADM.,
307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

NAUJA NEW YORKO ADMINISTRACIJA.

Sausio 1 d. užėmė urėdus naujai išrinkti New Yorko miesto valdininkai. Majoras Fiorello H. LaGuardia priėmė priesaiką 12:05 val. ryte sausio 1 d. Be jokių ceremonijų, tik akyvaizdoje kelių labai artimų draugų, pagarsėjusio New Yorko buvusios valdžios graftų tyrinėtojo Samuel Seabury namuose sudėjo priesaiką majoro urėdui prieš tą patį teisėją, kuris p. LaGuardia prisaikino 13 metų atgal jam užimant Aldermanų Tarybos prezidento urėdą. Ir daugiau jokių ceremonijų naujam majorui nereikėjo. Jis kaipo valdonas atvyko į miesto rotušę 9 val. ryte ir pradėjo majoro pareigas eiti.

Jo pageidavimu ir oficialis jam urėdo perdavimas atlikta be muzikos ir kitų miestui išlaidas sudarančių ceremonijų, kaip visuomet praeity buvo daroma. Tik vienas senasis majoras p. O'Brien buvo senoviniai pasipuošęs su augštu cilinderiu ir kitaip, kuomet atvyko oficialiai perduoti urėdą naujam majorui ir atsisveikinti su miesto rotuše. Visą dieną naujasis majoras buvo užimtas įvairiais reikalais ir prisaigdinimu jo paskirtų kabineto narių. Visiems jo paskirtiems komisionieriams majoras LaGuardia įsakė vengti politikieriams pataikavimo, nesivaduoti jokiais partiniais išrokavimais pareigas einant ir siekti visokios galimas ekonomijos miesto valdyme. Kiekvienas komisionierius pirmiausiai turi „išvalyti savo namą", reiškia pirmiausiai turi sutvarkyti savo štabą taip, kad neliktų nei vieno bereikalingo politinių mašinų proteguojamo tarnautojo.

Naujasis policijos komisionierius generolas John F. O'Ryan po prisaikinimui pirmiausiai atsišaukė į policiją prašydamas kiekvieno policisto vadovautis tokia dvasia savo pareigose, kaip karo metu vadovaujasi kiekvienas honoravas kareivis. Ratekieriams ir visokiems kriminalistams nebus jokio pasigailėjimo. Tokį patį pažadą padarė ir naujai išrinktas apskričio prokuroras, pasižadėdamas nuoširdžiai kooperuoti su naujuoju majoru ir miesto policija.

Pirmą dieną naujasis majoras jau padarė žygius atnaujinti miesto biudžeto persvarstymą tikslu jį sumažinti ir subalansuoti. Be to, p. LaGuardia pareiškė, kad tuojaus pradės derybas su visomis susisiekimo kompanijomis sujungimui visų New Yorko susisiekimo linijų, kaip požeminiais geležinkeliais, elevatoriais ir gatvekariais. Tokis visos susisiekimo sistemos sujungimas sudarytų didelius patogumus visuomenei ir nereikėtų mokėti 5c. pereinant iš vienos kompanijos geležinkelio į kitos kompanijos geležinkelį.

Su pradžia urėdų naujiems valdininkams, pasibaigė šešiolikos metų Tammany Hall New Yorko valdymas, kuris pasižymėjo neribotu išlaidumu, graftais ir visokio šlamšto protegavimu. Apskaitliuojama, kad per pastaruosius šešiolika metų bereikalingai išeikvota piliečių sumokamų mokesnių virš biliono dolerių.

Naujai administracijai galima tik palinkėti geriausio pasisekimo didžiausį Amerikos miestą valdyti. Ypatingai linkėtina, kad naujoji administracija pajėgtų savo žodžius paremti realiais darbais. Vis tik blogiau negali buti, kaip kad buvo Tammany Hall mašinai New Yorką vaidant.

„VIENYBĖ" EIS DU KARTU SAVAITĖJE.

Gruodžio 30 d., „Vienybės" salėje, Brooklyne įvyko svarbus susirinkimas naujai besiorganizuojančios tolimesniam „Vienybės leidimui. Kadangi naujos bendrovės vardu jos laikinas pirmininkas p. B. Schegaus atpirko visą subandrutavusios senosios bendrovės biznį ir laikraštį, tai susidarė neabejotinas pamatas pastoviam naujos bendrovės susiorganizavimui.

Šiame susirinkime tatai ir padaryta. Nauja bendrovė vadinsis: Lietuvių Spaudos Korporacija. Tuojaus padaryti žygiai naujos bendrovės inkorporavimui ir kai tik nauja bendrovė bus inkorporuota, tuojaus bus išrinkta pastovus direktoriatas. Laikiną Lietuvių Spaudos Korjos valdybą sudaro: B. Schegaus — pirm., Ks. Strumskis— vice pirm., A. B. Strimaitis — sekr., A. S. Trečiokas — ižd. ir nariai P. Bukšnaitis, Pr. Bajoras ir A. Povilanskas.

Iš viso prie naujos korporacijos yra prisidėję 45 asmenys. Aptarus tolimesnį pastovų laikraščio leidimą nutarta su pradžia šių metų pradėti leist „Vienybę" du kartu savaitėje. Du kart savaitiniam laikraščiui prenumerata nustatyta $3.50 metams Jungt. Valst. ir $4.00 užsieny. Laikraščio praplatinimo vajui vesti išrinkta komisija — Ks. Strumskis, A. B. Strimaitis ir P. Bajoras. Nutarta surengti porą žymių parengimų laikraščio palaikymo naudai.

Vadinasi, pastoviai užtikrintas išsilaikymas seniausio lietuvių laikraščio, kurį neatsakomingų asmenų partiniai straksėjimai ir asmeniniai kerštavimai buvo privedę prie bankroto. Beabejonės naujai persitvarkius „Vienybė" susilauks gausios paramos visoje rimtai tautiniai nusitelkusioje Amerikos lietuvių visuomenėje.

Reporteris M.

DAININININKO BABRAVIČIAUS KONCERTAS.

Sekmadieny, sausio 14 d., Lietuvių Piliečių Kliubo salėje, 80 Union Ave., Brooklyne, rengiamas dainininko Juozo Babravičiaus koncertas. Programas susidės iš įdomių kurinių ir daininkas žada padainuoti daug naujų dainų. Visi Brookyno ir apylinkės dainas mylintieji lietuviai turėtų atsilankyti į šį koncertą, nes galimas daiktas, kad paskutiniu kartu p. Babravičius dainuos Brooklyne. Pavasarį p. Babravičius rengiasi išvykti Lietuvon ir pastoviai tenai apsigyventi.

Dainų Mylėtojas.

KUR BUSITE ŠĮ SEKMADIENĮ.

Sausio 7 diena jau čia. Kas gi tą sausio septintą bus? Ogi labai smagus pasižmonėjimas, kurį rengia Lietuvių Operetės Draugija ir Liet. Amerikos Piliečių Kliubas. Operetės Draugijos artistai ir choras suvaidins labai gražią ir juokingą kompozitoriaus Miko Petrausko dviejų veiksmų operetę „Adomas ir Jieva" ir po to bus šokiai, prie gero orkestro. Parengimas įvyks Lietuvių Piliečių Kliubo salėje, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia lygiai 4 val. popiet. Įžanga tik 50c. į vaidinimą ir šokius ir 35c. tik į šokius.

Kur busite šį sekmadienį? Aš visai neabejoju, kad tą dieną pašvęsite šiam parengimui ir į jį atsilankysite. Pakenkinti busite visi, nes operetė labai graži ir ją išpildys geriausi Operetės Draugijos artistai: Jievos rolę vaidins Marijona Strumskienė, Adomo — K. B. Kraučiunas ir Grafo — V. Bukšnaitis. Choristai išpildys tarnų ir tarnaičių roles. Šį vaidinimą arba jo repeticijas man jau teko matyti. Juoko ir pamokinimo tiek ir tiek. Todel visi vietiniai ir apylinkės lietuviai kviečiami į šį parengimą atsilankyti ir smagiai laiką praleisti: pamatyti gražios ir juokingos operetės ir smagiai pasišokti. Bukite patys. Atsiveskite ir savo draugus bei pažįstamus. **Aš Busiu.**

GRĮŽO BROOKLYNAN GYVENTI.

Seniau Brooklyne gyvenusi veikėja, muzikos mokytoja, p-lė Paltanavičaitė, dabar ponia Menkienė, galutinai apsigyveno Brooklyne po antrašu 72 Willoughby Avenue, telefonas — Triangle 5-1960. Ponia Menkienė rengiasi po senovei dalyvauti vietos visuomeniniame veikime, ypač dailės srity, ir užsiimti davimu piano muzikos pamokų. Linkime p-niai Menkienei geriausios kloties jos visuomeniniuose darbuose ir muzikos mokyme.

NEW YORKĄ APLANKĖ DIDELIS ŠALTIS.

Pradžioje pereitos savaitės prisnigo daug sniego New Yorke ir sniego audra atnešė didelį šaltį. Pagaliau gruodžio 29 d. šaltis pasiekė žemiau zero tris laipsnius, o gruodžio 30 d. ryte pasiekė net 6 laipsnius žemiau zero. Tik dviem atvėjais didesnį šaltį New Yorkas pergyveno laike pastarųjų 62 metų, kaip pradėta užlaikyti oro biuro rekordai.

Tokiam šalčiui užklupus New Yorką, žymiai pasunkėjo ir benamių buklė. Visos miesto ir labdaringos bedarbių globojimo įstaigos užpludo prieglaudos ieškančiais benamiais. Keliolika asmenų mirė nuo didelio peršalimo. Kuomet drėgnas New Yorko oras pasiekia 6° laipsnių žemiau zero šačio, tai jokis apsirengimas nieko nereiškia.

METINIS SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

Metinis SLA. 126 kuopos susurinkimas įvyks sausio 5 dieną, 8 valandą vakare, SLA. Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti, o vėliaus išbraukti iš organizacijos. Ateidami atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliutė,
SLA. 126 kp. sekr.

KILNIOS NAUJŲ METŲ SUTIKTUVĖS.

Long Islando Lietuvių Vaizbos Butas jau nuo seniaus įvedė malonią tradiciją pasitikti Naujus Metus visų narių, jų šeimų ir draugų viešame pokily. Palaikymui šios tradicijos, šie Naujieji Metai buvo taipgi pasitikti tokiame pat draugingame pokily.

Pokilis įvyko ponios Danielienės įstaigoje, West Hills Inn., Huntington, L. I. Svečiai susirinko 8-tą val. vakare ir iki dvyliktos jau visi jautėsi kaip vienos šeimos nariai. Keletas minučių iki dvyliktos — svečiams iškilmingai maršuojant, pro duris įėjo, pasenęs, pražilęs, „Senas Metas". Visiems nutilus, „Senasis Metas" labai tinkamu ir vykusiu vaidinimu savo paskutinius momentus gyvenimo įspudingai baigė, staiga išnykdamas, o savo vietoj palikdamas, staiga atsiradusį, jaunutį, lietuviškais žibučiais išdabintą, Naujų Metų kudikėlį. Naujų Metų sveikinimams aprimus, prasidėjo bankietas. Laike vakarienės, kuriai toastmasteriavo p. A. M. Augumas, buvo pasakyta visa eilė vakarui pritaikintų prakalbėlių. Kalbėjo p. X. Strumskis, Dr. M. J. Vinikas, p. Spurga, p. Baltus, p. Treigis, p. Jokubaitis, p. Lapė ir daugelis kitų. Visą laiką buvo linksmi šokiai, žaislai ir dainos.

Pokiliui nusitęsus iki vėlybo ryto, p. Spurga iš Jamesport, L. I., pakvietė dalyvius pas save pusryčių. Malonus svetingumas p. Spurgų baigėsi gražiu bankietu jų namuose, Naujų Metų vakare. Šiame bankiete taipgi dalyvavo apie pora desėtkų svečių.

Tokis viešas draugingas Naujų Metų pasitikimas yra skaitomas kaipo Vaizbos Buto šventė, kuri labai draugingus Long Islando lietuvius suveda į dar širdingesnį draugingumą. Yra tai labai pavyzdinga tradicija kurią reikėtų pasekti ir kitoms kolonijoms. Tokis Vaizbos Buto darbavimasis užsitarnauja palinkėjimo laimingų Naujų Metų kaip Butui, taip ir visiems jo darbštiems nariams.

Svečias.

NERIMTAS JAUTRUMAS.

Labai sujaudino Brooklyno „Amerikos" leidėjus ir vadus mano pastabėlė, kad jų laikraščio pirmas numeris išleistas prasilenkiant su paprasčiausia laikraštine teknika ir todel laikraštukas darė labai prastą įspudį vien iš paviršaus į jį pažvelgus. Už tokią teisingą pastabą susilaukiau net iškoliojimo manęs katalikų spaudoje. Man tiesiog nesuprantamas tokis naujo laikraščio leidėjų nerimtas jautrumas. Nejaugi jie mano, kad negalima pasakyti teisybės apie jų laikraštuką?

Kuomet naujo laikraščio leidėjai piktomis kolionėmis atsako net į paprastą pastabėlę del jų laikraščio techniškų netikslumų, tai vargiai bent kam apsimoka atsiliepti apie to naujo laikraštuko turinį. Jei kas išdrįstų pakritikuoti jo turinį, tai beabejonės susilauktų dar piktesnių pasikoliojimų.

Reporteris.

Kuopu Susirinkimai

Terryville, Conn. SLA. 325 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 5 d., 7 val. vakare, Dyvo Banulio stuboj. Malonėkite visi nariai ir narės pributi ir užsimokėti užvilktas mokestis, kad neliktumet suspenduoti. Atsiveskite savo vaikus ir pažįstamus prirašyti prie SLA. 325 kuopos. **K. Mickevičius** — sekr.

Tamaqua, Pa. SLA. 204 kuopos susirinkimas įvyks sausio 7 d., paprastu laiku ir paprastoj svetainėj. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi sena valdyba išduos raportus iš pereitų metų darbuotės.

J. Rakauskas.

Sunderland, Mass. SLA. 37 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 14 d., 1 val. po pietų, pas M. Dabriką. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1934 metams. Taipgi turime svarbių reikalų aptarimui.

B. Pilvinienė — sekr.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos susirinkimas įvyks sausio 7 d., 2 val. po pietų, Sweeto svetainėj, N. Main St. Visi nariai privalote atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1934 metams. Šis pranešimas yra oficiališkas, todel visi atsilankykite ir išsirinkite tinkamą valdybą. Neatsilankiusieji busite baudžiami.

J. Paulavičius — pirm.

Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 7 d., paprastu laiku, K. of C. svetainėj, W. Mahanoy Ave. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 211 kuopos. Kuopos valdyba išduos raportus iš pereitų metų darbuotės.

A. Ramanauskas — sekr.

Providence, R. I. SLA. 347 kp. susirinkimas įvyks 7 d. sausio, 2 val. po pietų, pas draugą Juozą Baneviičių, 43 Nolan St. Malonėkite visi nariai ir narės skaitlingai atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1934 metams. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie S. L. A. 347 kuopos.

V. J. Bankauskas — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 7 dieną sausio, 12:30 val. popiet, svetainėje 318 E. Market St. Visi nariai yra kviečiami dalyvauti ir užsimokėti mėnesines duokles.

Silv. Pileckis — sekr.

Shenandoah, Pa. SLA. 23 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 7 dieną, 2 val. po pietų, Egan's Salėje. Visi nariai ir narės turite pributi, nes bus renkama kuopos valdyba 1934 metams. Taipgi nepamirškite užsimokėti užvilktas savo duokles.

J. K. Urbonas — sekr.

West Pullman, Ill. — SLA. 55 kp. metinis susirinkimas įvyks sausio 14 d. 2 val. po pietų West Pullman Park svetainėje. Visi nariai ir narės butinai prašomi atsilankyti ir užsimokėti mokestis, kurie esate pasilikę, taipgi atsiveskite naujų narių prie musų kuopos prirašyti.

J. Tamašauskas, sekret.

Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kp. susirinkimas įvyks sausio 14 d. 1934 m. 2 val. po pietų, Augusto Pajaujo salėj. Visi nariai malonėkite į šį susirinkimą pributi ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi bus renkama 1934 m. kuopos valdyba.

Juozas Paskevičius, sekr.

E. Vandergrift, Pa. SLA. 165 kp. metinis susirinkimas įvyks sausio 14 d., 1934 m. 12 val. po piet. S. K. parapijos salėje. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1934 metams ir atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 165 kp.

B. Burnelis, sekr.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS.
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukinu, nes skaudėjimai nat patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Nuo Reumatiškų Skausmų

Reumatiškų skausmų kentėjimai yra greitai palengvinami vidutiniu ištrynimu geliamų vietų su ANCHOR Pain-Expelleriu. Kai tik ištrinsite skaudamas vietas šiuo patikėtinu vaistu, tuojaus jausite malonią šilumą, kas liudys, kad Pain-Expelleris dirba savo darbą.

Nesikankinkite, kuomet Pain-Expelleris nugali skausmą, tokiu pastebėtinu greitumu. Visose vaistinėse kaina 35c. ir 70c.—skirtingo didumo bonkutės.

Tiktai tikrasis turi Inkaro vaisbaženklį.

PAIN-EXPELLER

7 DIENOMIS Į LIETUVĄ
POPULIARIAIS, GREITAIS LAIVAIS

BREMEN • EUROPA
Ekspresiniai traukiniai stovinti šalimais garlaivio Bremerhavene, užtikrina labai patogią kelionę į LIETUVĄ
GREIČIAUSIAS KELIAS Į TĖVYNĘ
Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli auksiniai, naujo stiliaus po $1.50
Mažesni auksiniai 1.00
Paauksuoti ..... .50c.

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli auksiniai po $1.50; mažesni auksiniai — po $1.00; paauksuoti — po 50c. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisųsti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudospečėtys

Geležinės pečėtys, įspaudžiamos į popierą $6.00
Guminės antspaudos su atramento paduškėle — po $3.00

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams — po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo apdarais su raktu ir 25 lakštų parsiduoda tiktai už $3.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis, pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti įsigyti viršui pabrėžtus kuopoms butinai reikalingus daiktus.

MONEY ORDERIAI turi buti išrašyti ant Litruanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.